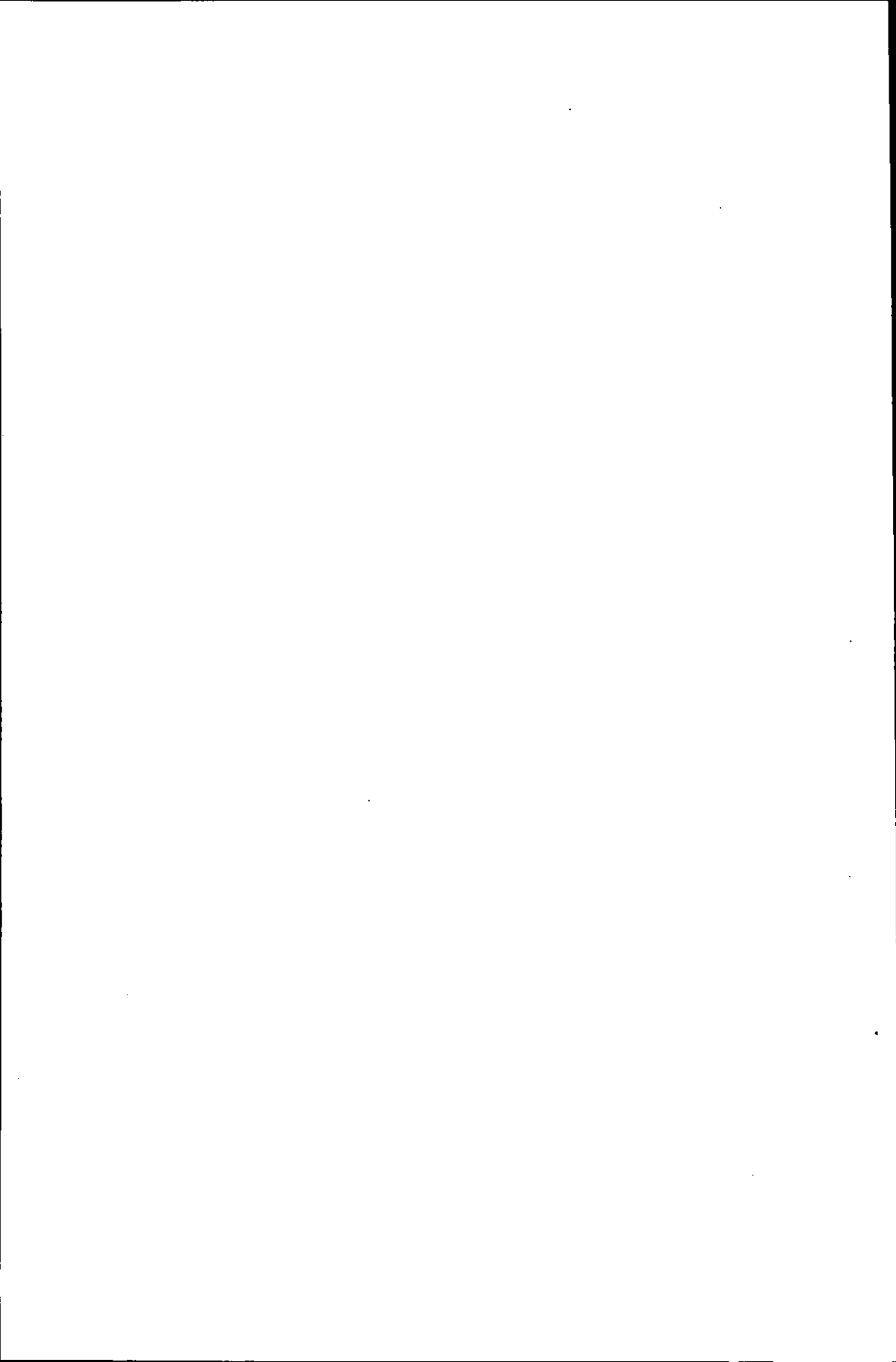

ACTIVITAT NORMATIVA,
JURISPRUDENCIAL
I CONSULTIVA

---

1. INSTITUCIONS DE L'ESTAT

1.1. ACTIVITAT LEGISLATIVA ESTATAL

A càrrec de Carles Viver i Pi-Sunyer

Llei Orgànica 3/1987, de 2 de juliol, sobre Finançament dels Partits Polítics.

L'article dos d'aquesta llei orgànica, quan regula els possibles recursos econòmics que poden obtenir els partits polítics, fa referència expressa als fons provinents dels Parlaments de les Comunitats autònomes. En efecte, entre els recursos dels partits polítics, l'apartat b) d'aquest article segon diu: «Las subvenciones estatales a los Grupos Parlamentarios de las Cámaras de las Cortes Generales, en los términos previstos en los Reglamentos del Congreso de los Diputados y del Senado, y las subvenciones a los Grupos Parlamentarios de las Asambleas Autonómicas, según establezca su propia normativa».

Així, la present nota vol donar notícia d'aquesta nova llei, que no limita l'exercici de les competències de les Comunitats autònomes quan aquestes fan ús de la seva capacitat normativa. Però igualment es vol advertir que l'esementada llei ha estat dictada com a llei orgànica, la qual cosa implica, com és sabut, una major dificultat per a modificar-la. Ara bé, el problema que planteja no és solament el de la petrificació normativa, sinó que no sembla plenament justificat el perquè aquesta llei ha de ser orgànica i no podia

dictar-se com a llei ordinària. Segons l'article 81 de la CE, s'aprovaran com a lleis orgàniques les relatives al desenvolupament dels drets fonamentals i de les llibertats públiques, les que aprovin els Estatuts d'autonomia, el règim electoral general i altres que així estiguin previstes a la Constitució. La Llei Orgànica sobre finançament dels partits polítics no es troba, al meu parer, en cap dels supòsits suara mencionats de forma directa. El finançament dels partits hauria de referir-se a l'article 6 de la Constitució, el qual al seu torn remet a la llei. No sembla que, pel tenor constitucional, se n'hagi de derivar la seva organicitat. Nogensmenys, és possible que el motiu que hagi fet que el legislador la dictés com a llei orgànica, sigui el seguit de remissions que s'hi fan a la Llei Orgànica 5/1985 del Règim Electoral General. Tanmateix, aquestes remissions no modifiquen la Llei Orgànica 5/1985, sinó que tan sols s'hi refereixen de forma migrada; per tant, no calia aprovar la llei de finançament com a llei orgànica.

Jaume Vernet i Llobet

Llei Orgànica 5/1987, de 30 de juliol, de delegació de les facultats de l'Estat a les Comunitats autònomes en relació amb els transports per carretera i per cable.
Llei 6/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres.

El comentari conjunt d'ambdues lleis, a cura de Manuel M. Vicens Matas, es publica a la secció *Comentaris i notes*.

Llei 8/1987, de 9 de juny, de regulació dels Plans i Fons de Pensions

A. Introducció

L'exposició de motius destaca la manca de regulació específica dels plans i fons de pensions fins al moment de dictar-se aquesta llei; també fa esment d'una creixent demanda d'aquest tipus d'estalvi social, denominat pla de pensions. Certament, no existia cap norma general que tractés únicament aquesta temàtica particular, tot i l'actual proliferació d'ofertes en el camp dels plans de pensions. Tanmateix, sembla que l'augment d'aquest tipus de demanda ve afavorit pel temor, per part de la població, a rebre unes pensions que no arribin a satisfer el que es podria anomenar un nivell de vida digne, un cop compromès un mínim de subsistència general a càrrec de la Seguretat Social. La situació es presenta pel futur tan greu com irreversible. Per aquest motiu, per tal de completar les prestacions de la Seguretat Social, neix l'oferta de plans de pensions privats. Ara bé, cal remarcar que la necessitat social no són solament els plans sinó qualsevol instrument públic o privat que garanteixi una pensió digna. Cal recordar que el benestar futur de la població jubilada és un dels principis rectors de la política social i econòmica de l'Estat (vg. arts. 41 i 50 de la CE), els quals donen sentit a la definició d'Espanya com a Estat Social i Democràtic i de Dret (art. 1.1 de la CE).

2. Adscripció dels plans i fons de pensions a una matèria competencial concreta

Un altre aspecte rellevant que planteja la nova Llei de Plans i Fons de Pensions

és el de la matèria dins de la qual s'inscriuen aquests plans i fons de pensions a fi de poder determinar, a continuació, el tipus de competència central o autonòmica preferent sobre la matèria. És a dir, cal precisar la naturalesa de l'activitat que la Llei ve a regular, per tal de deduir quins són els poders públics competents. D'una banda, els plans de pensió són un conjunt de condicions contractuals de constitució d'una pensió-estalvi. De l'altra, els fons són un instrument d'inversió d'un pla contractat. D'aquesta forma es podrien situar ambdues institucions dins l'àmbit material dels complements de la Seguretat Social que han de ser «lliures» (art. 41 de la CE) o bé dins del camp de la previsió social voluntària (vg. art. 9.21 de l'EAC) o fins i tot com un sector adscrit a l'Assistència Social (vg. art. 148.1.20 de la CE). Igualment, donat que poden incloure contractes d'assegurança, cal pensar en la legislació mercantil; tanmateix, l'assegurança prevista té un caràcter addicional i, per tant, no essencial. A més, l'ànim de lucre no és la finalitat principal ni del pla ni del fons de pensions. Tampoc no es pot considerar com una institució preferentment econòmica per raó de l'operació d'estalvi que incorpora. El finançament és un servei que es vincula al fons, però aquest no es protegeix per a obtenir, recaptar o controlar masses financeres, com ja ha estat posat en relleu per la doctrina laboral, sinó que l'interès perseguit és la protecció del treballador, restant en un discret segon pla l'instrument utilitzat.

Per tot això, la determinació de les competències que corresponen al poder central o autonòmic s'hauran d'esbrinar i atribuir en funció de la matèria fonamental que emmarca i dona sentit als plans i fons de pensions. Segons el meu parer, aquest àmbit principal és l'Assistència Social entesa com a tècnica pública o privada de protecció social, sempre que la iniciativa privada sigui fomentada i controlada pels poders públics (vg. el tenor del FJ núm. 2 de la STC 146/1986 de 25 de novembre). En el cas dels plans i fons de pensions, els poders públics els fomenten mitjançant un règim fiscal favorable. D'acord amb això, la competència sobre fons i plans de pensions hauria de correspondre a les Comunitats autònomes, les quals han assumit en llurs Estatuts d'autonomia la competència exclusiva sobre assistència social.

Tanmateix, el dictat constitucional preveu uns límits derivats de l'art. 41, on expressament es diu que «l'assistència i prestacions complementàries seran lliures», cosa que implica un cert caràcter privat d'aquests complements socials, que naixeran a partir de la voluntat de negociació de les parts contractuals. Igualment, la importància econòmica dels fons obliga a un cert intervencionisme central en tant que responsable de la planificació econòmica general (arts. 131 i 129 de la CE), que es pot distorsionar per un augment de l'estalvi i una disminució del consum. A més, no es pot oblidar que els fons destinen els seus rendiments a satisfer un interès general, tot reduint les despeses del sector públic, qüestió que han de considerar totes les Administracions implicades. Així, una generalització dels plans de pensions podria comportar una estalvi important en la despesa de la Seguretat Social.

Cal advertir que tant el Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya com el Parlament Basc han plantejat sengles

conflictes de competències perquè creuen que la Llei envaeix els seus àmbits materials de competències.

3. *Comentari de l'articulat*

Si es fa una anàlisi succinta de l'articulat de la llei, es poden fer ressaltar alguns dels trets més característics de la llei 8/1987.

Així, en el capítol primer, sota la rúbrica de «Disposicions generals» es defineix i es diferencia l'objecte de la llei, els subjectes que hi intervenen i les modalitats de plans acceptades per la llei 8/1987. En la descripció de l'objecte, els articles primer i segon proven de definir la naturalesa dels plans i dels fons de pensions. D'aquesta manera, per pla de pensions es pot entendre, al meu parer i segons l'esperit de la llei, aquella institució de previsió voluntària que contempla el contracte entre promotor i partícips, segons el qual el primer es compromet davant dels segons o dels seus beneficiaris a donar-los unes rendes o capitals quan es produeixi una eventualitat (jubilació, defunció o invalidesa del partípic) d'acord amb les aportacions que s'acordin realitzar de forma periòdica abans de l'eventualitat esmentada. Per fons de pensions es pot entendre en canvi aquell patrimoni separat sense estar dotat de personalitat jurídica que és creat exclusivament a fi de donar compliment a un pla de pensions. Respecte dels subjectes que intervenen en un pla de pensions, la llei enuncia el promotor del pla, els partícips i els beneficiaris. Pel que fa a les modalitats de plans, aquestes es distingeixen en funció dels subjectes que constitueixen el pla (sistema per a empleats, sistema per a associats i sistema individual) i, també, en raó de les obligacions estipulades (de prestació definida, d'aportació definida o mixta).

El capítol segon és titulat «Principis i

règims d'organització dels Plans de Pensions». Els principis legals són el de no discriminació, el de capitalització, el de la irrevocabilitat de les aportacions del promotor, el d'atribució de drets i el d'integració obligatòria de les contribucions econòmiques i béns del pla a un fons de pensions. El principi o sistema de capitalització consisteix a oferir prestacions en funció de les aportacions prèvies de cada interessat. Manca potser una menció expressa del principi de voluntarietat dels plans donat el caràcter essencial que es predica en l'exposició de motius. Després s'especifiquen els aspectes que necessàriament han de contemplar-se en els plans i es regula també la creació, les atribucions i la composició d'una Comissió de Control que vetllarà pel compliment del pla.

El capítol quart es dedica a la constitució i règim d'organització dels fons de pensions. En aquest capítol es diuen les dades que han de constar a l'escriptura, entre elles les normes de funcionament del fons. A més, es pot destacar l'esmentada mancança de personalitat jurídica dels plans, cosa que els allunya de la figura de la fundació. Ultra això, es recull la necessitat de demanar una autorització prèvia al Ministeri d'Economia i Hisenda, la responsabilitat limitada davant dels creditors i la creació d'una Comissió de Control del fons que el supervisarà. Aquesta Comissió és diferent de les Comissions de Control dels plans. Tanmateix, algunes de les funcions atribuïdes a cadascuna de les Comissions es repeteixen per a ambdues. D'altra banda, la Comissió de Control del fons es forma per representants de les Comissions de Control dels plans.

Els capítols tercer i cinquè tracten del règim financer dels plans de pensions i dels fons de pensions respectivament. En el capítol tercer el règim financer contempla previsions tendents a assegurar la

viabilitat econòmica del pla mitjançant la constitució de reserves o bé per un contracte opcional de garantia que reforci el compliment de les prestacions. La titularitat dels recursos del fons és atribuïda als partícips i beneficiaris, prohibint-se al promotor la retracció de quantitats invertides. Pel que fa al capítol cinquè, aquest regula els criteris inversors que han de seguir els actius dels fons. A més, s'estableixen unes cauteles que possibiliten millor el compliment del pla, cauteles que no són exigides quan les inversions són emeses o avalades per certes institucions o ens que la llei sembla presumir plenament solvents.

El capítol sisè té cura de les entitats gestores i de les dipositàries dels fons de pensions, entitats que la llei subjecta a una sèrie de requisits.

El capítol setè es dedica al control administratiu, a la inspecció de les entitats gestores i a la supervisió dels fons de pensions, control que és realitzat pel Ministeri d'Economia i Hisenda. Així mateix, es contempen les possibles infraccions dels preceptes de la llei i les sancions que corresponen a la infracció comesa.

El capítol vuitè tracta del règim fiscal de les contribucions dels promotors i de les aportacions dels partícips. Tractament més favorable als promotors donat que els partícips tenen limitat el màxim deduïble a un quinze per cent i després hauran de contribuir novament a Hisenda quan rebin l'import de les prestacions. El règim fiscal trasllada l'impost sobre la renda al moment de rebre la prestació pactada. Respecte dels fons, suporten un tipus de gravamen zero pel que fa a l'impost de societats i no són gravats per l'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats. Resta fora de tot dubte que els fons reben aquests beneficis fiscals a causa de la transcendència social del problema que pretenen ajudar a solucionar.

Finalment, es recullen dues disposicions addicionals, dues de transitòries i tres de finals. El règim transitori estableix el termini d'un any per tal que bàsicament les entitats de previsió social, fundacions laborals i fons constituïts per

a la cobertura de prestacions anàlogues a les previstes en la llei s'incorporin com a fons de pensions regulats per la llei 8/1987.

Jaume Vernet i Llobet

Llei 19/1987, de 7 d'octubre, sobre el règim fiscal de l'ens públic Radiotelevisió basca i les seves societats de gestió.

La Llei Orgànica de finançament de les Comunitats autònomes (LOFCA), (Llei 8/1980, de 22 de setembre), declara que els ens autonòmics gaudiran del mateix tractament fiscal que la llei estableixi per a l'Estat.

Per mitjà de la Llei 5/1982, de 20 de maig, es creà l'ens públic Radiotelevisió Basca i es configuraren els serveis públics de radiodifusió i televisió en un sistema organitzatiu idèntic a l'Estatut de Radiodifusió i Televisió Espanyola (establert a la Llei 4/1980, de 10 de gener), és a dir, mitjançant la constitució d'un ens públic i de societats de gestió.

Per això, per mitjà de la Llei 19/1987,

de 7 d'octubre, s'equipara el tractament fiscal atorgat a l'Ens Públic i a les seves societats de gestió (Radiotelevisió espanyola), amb les consegüents exempcions que s'escaiguin per a aquests mateixos serveis, sens perjudici d'allò que es reguli en el Concert Econòmic amb el País Basc (articles primer i tercer de la Llei 19/1987).

D'altra banda, el Ministeri d'Economia i Hisenda, a l'article segon de la susdita llei, es compromet a adoptar les mesures necessàries per a la plena aplicació d'allò que disposa aquesta llei.

Montserrat Peretó

Llei 20/1987, de 7 d'octubre, sobre taxes que han de satisfer els sol·licitants i els concessionaris de patents europees per determinades activitats a realitzar en el Registre de la Propietat Industrial.

A l'esmentada Llei 20/1987, es regulen les taxes que hauran de satisfer els titulars de patents europees per tal que els seus drets puguin ésser reconeguts a Espanya i amb la finalitat de dotar-los de la protecció necessària, d'acord amb el que estableix l'article 65 del Conveni de Munic del 5 d'octubre de 1973 (sobre concessió de patents europees).

El Conveni de Munic entrà en vigor a Espanya l'1 d'octubre de 1986; per tal d'aplicar aquest conveni a Espanya es pu-

blicà el Reial Decret 2424/1986, de 10 d'octubre, pel qual s'establí l'obligació de publicar i traduir a l'espanyol totes les sol·licituds de patents europees i també les ja concedides, per a la seva impressió en el Registre de la Propietat Industrial. La raó d'aquesta traducció és el fet que aquelles es publiquen a l'Oficina de Patents únicament en algun dels idiomes oficials (alemany-francès-anglès).

La Llei 20/1987, de 7 d'octubre, consta de tres articles i una disposició final.

L'article primer estableix la quantitat que s'haurà de pagar en concepte de taxa per als supòsits previstos als articles 6, 9, 12 i 18 del Reial Decret 2424/86, de 10 d'octubre, sobre l'aplicació del conveni a Espanya. La manca de pagament de les taxes corresponents implicarà que la patent europea sigui nul·la, així com la manca de protecció provisional de la sol·licitud de patent europea i la no emissió de l'informe de recerca complementari.

L'article tercer de l'esmentada llei disposa que les quanties previstes per a les taxes assenyalades s'adaptaran periòdicament a la variació dels seus costos mitjançant les Lleis de Pressupostos Generals de cada any.

Les taxes establertes a l'article primer de la Llei 20/1987, d'acord amb el que determina l'article segon, restaran subjectes a la Llei General Tributària, Llei 230/1963, de 28 de desembre, a la Llei de Taxes i Exaccions Parafiscals, de 26 de desembre de 1958, i a la Llei 17/1975, de 2 de maig, sobre creació de l'organisme autònom del Registre de la Propietat Industrial.

El mateix article 2, als seus apartats 1, 2, 3 i 4, regula alguns aspectes de l'estructura jurídica d'aquestes taxes: així, l'apartat 1 estableix que els subjectes pas-

sius del pagament de la taxa seran els qui sol·licitin les patents europees o els titulars que sol·licitin algun dels serveis o activitats que s'indiquen a l'article primer de la llei, i també seran subjectes passius els qui sol·licitin informes de recerques complementàries.

L'obligació de contribuir neix en el moment en què se sol·licita el servei que constitueix un fet imposable de taxa, segons que es desprèn de l'apartat segon de l'article 2. Respecte a les quantitats de diners que es recaptin en concepte de les esmentades taxes, l'apartat 3 preveu que la seva destinació serà integrar-se en el Pressupost d'Ingressos del Registre de la Propietat Industrial.

I, finalment, l'apartat 4 d'aquest mateix article estableix que la competència de l'administració, liquidació i notificació de les taxes correspon al Registre de la Propietat Industrial, sens perjudici de la funció de control assignada al Ministeri d'Economia i Hisenda.

La disposició final estableix que serà el govern, a proposta dels Ministres d'Hisenda i Indústria i Energia, qui dictarà les disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació de la llei comentada.

Montserrat Peretó

Llei 22/1987, d'11 de novembre, de Propietat Intel·lectual.

Des de la perspectiva que és pròpia d'aquests comentaris, de la Llei de Propietat Intel·lectual cal destacar l'especial protagonisme que atorga al Ministeri de Cultura en la seva aplicació. El tenor literal d'alguns dels articles que atribueixen aquestes facultats a l'esmentat Ministeri pot suscitar dubtes sobre si s'han respectat o no les competències d'execució que en matèria de propietat intel·lectual tenen reservades les Comunitats autònomes

de Catalunya, País Basc, Andalusia, Galícia, Navarra i País Valencià.

Entre aquestes facultats hi ha, per exemple, l'existència del Registro General de la Propiedad Intelectual, que «tendrá carácter único para todo el territorio nacional. En cada una de las capitales de provincia existirá una oficina provincial del Registro... que funcionará bajo la dirección del Registro General, sin perjuicio de las competencias que, en su caso,

correspondan a las Comunidades Autónomas».

A la disposició addicional primera s'estableix que «el depósito legal de las obras de creación tradicionalmente reconocido en España se regirá por las normas reglamentarias vigentes o que se dicten en el futuro por el Gobierno, sin perjuicio de las facultades que, en su caso, correspondan a las Comunidades Autónomas».

El problema de les clàusules «*sin perjuicio*» és la seva nul·la transcendència pràctica. Això no vol dir que s'hagin de suprimir. Ben al contrari, en bona tècnica legislativa el que cal és fer-les bé, fer-les completes i, com a conseqüència, operatives. Concretament, cal que serveixin per a precisar l'àmbit exacte en el qual es pretén aplicar la Llei estatal: des del punt de vista de la validesa constitucional es pot discutir si les clàusules que delimiten amb precisió l'àmbit d'aplicació de les lleis estatals són o no necessàries —cada cop hi ha més arguments per a respondre afirmativament—, però des del punt de vista de la tècnica legislativa indubtablement ho són. No debades, com ha observat Muñoz Machado, si continua la pràctica d'utilitzar les clàusules buides del «*sin perjuicio*», el grau d'inseguretat jurídica s'incrementarà fins a convertir l'ordenament en rigorosament immanejable. Tanmateix, la solució no rau —com proposa aquest autor— a especificar en quins aspectes concrets el dret estatal és supletori de l'autonòmic —cosa que jo entenc que no té cap transcendència, car aquesta declaració no altera el règim d'aplicació de les disposicions declarades supletòries, que sempre s'haurà de produir després de fracassada l'autointegració (in-

clores les remissions que el legislador autonòmic pot fer a altres normes supletòries) i només on existeixi una veritable llacuna en l'ordenament autonòmic (però no en els espais jurídicament buits). El que cal és que aquestes clàusules determinin amb tota precisió l'àmbit positiu i negatiu d'aplicació de les lleis, salvaguardant doncs explícitament les competències autonòmiques. Només així compliran la important funció que tenen encomanades aquestes clàusules.

La llei que comentem també atribueix al Ministeri de Cultura la facultat d'atorgar i revocar les autoritzacions necessàries per tal que puguin desenvolupar les seves funcions les «Entidades de gestión» que pretenen dedicar-se a la gestió col·lectiva dels drets de propietat intel·lectual (art. 132 a 134). Més genèricament, l'article 144 estableix que «corresponde al Ministerio de Cultura, además de la facultad de otorgar o revocar la autorización regulada en los artículos 133 y 134, la vigilancia sobre el cumplimiento de las obligaciones y requisitos establecidos en esta Ley. A estos efectos, el Ministerio de Cultura podrá exigir de estas Entidades cualquier tipo de información, ordenar inspecciones y auditorías, etc.»

Per últim, completant les competències d'execució atribuïdes al Ministeri de Cultura, podríem assenyalar que la Llei crea «con carácter de órgano colegiado de ámbito nacional» la Comisión Arbitral de la Propiedad Intelectual per a solucionar els conflictes que puguin sorgir entre les «Entidades de gestión», les associacions d'usuaris i les entitats de radiodifusió (art. 143).

C. V. P. S.

Llei 27/1987, d'11 de desembre, per la qual es modifica parcialment el Reial Decret-llei 6/1985, de 18 de desembre, d'adaptació de la imposició indirecta a Canàries, Ceuta i Melilla.

L'entrada en vigor de l'actual IVA el dia 1 de gener de 1986 creà la necessitat d'aprovar determinades mesures d'adaptació provisionals del règim fiscal de les Illes Canàries, Ceuta i Melilla al nou règim d'imposició indirecta (IVA) aplicable al territori peninsular espanyol i a les Illes Balears.

En efecte, com ja és sabut, l'àmbit d'aplicació territorial de l'actual IVA espanyol no abraça els susdits territoris, ja que aquests continuen gaudint de les seves especialitats fiscals tradicionals. Així, l'article 2.3 de l'actual Llei reguladora de l'IVA estableix que: «L'impost sobre el valor afegit no s'aplicarà a les operacions realitzades a les Canàries, Ceuta i Melilla.

Per tal d'harmonitzar el règim fiscal canari i les especialitats fiscals de Ceuta i Melilla amb les altres imposicions indirectes vigents a la resta del territori espanyol, s'aprovà el Reial Decret-llei 6/1985, de 18 de desembre,¹ el qual regulà les mesures d'adaptació necessàries per a l'harmonització d'ambdós règims fiscals, que afectaren fonamentalment l'IGTE, l'arbitri insular sobre el luxe i els impostos especials.²

Respecte a l'IGTE, continua vigent a

l'arxipièlag canari, a Ceuta i a Melilla, i es manté com a matèria imposable el mateix nucli d'operacions empresarials que s'hi trobaven sotmeses d'acord amb el Decret 3314/1986, de 29 de desembre, pel qual s'aprovà el text refós de l'IGTE i se'n delimità l'àmbit d'aplicació respecte a l'àmbit de l'IVA mitjançant normes que regulen el lloc de realització de les operacions gravades per aquest darrer.³

L'apartat 2 de l'article primer de l'esmentat Reial Decret-llei estableix que a les Canàries, a Ceuta i a Melilla, ni els contractes ni les operacions especificats als apartats a), b), f), h) i j) de l'article tercer del text refós regulador de l'IGTE no estaran subjectes a aquest impost, és a dir:

a) Les vendes i totes aquelles operacions per les quals els fabricants, els industrials i els comerciants majoristes transmetin o lliurin per preu béns, mercaderies o productes de la seva fabricació, indústria o comerç, qualsevulla que sigui la forma que adoptin.

b) Els lliuraments de béns, mercaderies o productes que els fabricants, els industrials i els comerciants majoristes efectuïn en els seus establiments perma-

1. No es va fer per un projecte de llei al·legant raons d'urgència: «... cal assenyalar la necessitat extraordinària de procedir amb urgència a l'aprovació de mesures d'adaptació... ja que la seva efectivitat ha de coincidir en el temps amb el nou règim estatal d'imposició indirecta. Per això, i davant la impossibilitat de completar la tramitació parlamentària d'un projecte de llei abans de l'1 de gener de 1986, a causa del marge de temps escàs que hi ha entre aquesta data i la de publicació de la Llei d'impostos especials, esdevé necessària l'aprovació del present Reial Decret-llei», segons l'exposició de motius del Reial Decret-llei 6/1985, de 18 de desembre, d'adaptació de la imposició indirecta a Canàries, Ceuta i Melilla.

2. Pel que fa a l'arbitri insular sobre el luxe, es va mantenir la vigència de l'impost sobre el luxe per tal de permetre la continuïtat en l'aplicació de l'arbitri en els mateixos termes que l'article 24 de la Llei 30/1972. També es va mantenir la situació existent respecte als impostos especials i es va concretar el tipus de gravamen de les begudes alcohòliques.

3. Article primer, apartat tercer, del Reial Decret-llei 6/1985, de 18 de desembre, on s'estableix: «Estaran subjectes a l'impost General sobre el Tràfic de les Empreses, de manera exclusiva, les operacions realitzades a les Illes Canàries, Ceuta i Melilla.»

nents oberts al públic per a destinar-los al comerç.

f) Les operacions típiques que siguin objecte del tràfic de les empreses, sempre que no estiguin compreses en els apartats precedents.

h) Les importacions de béns, mercaderies i productes, sens perjudici de les modalitats d'exacció especials.

j) L'aplicació que, a la seva producció o comerç a l'engròs, realitzin els industrials, els fabricants o els comerciants majoristes de béns, mercaderies o productes que siguin objecte de la seva activitat o comerç.

A més de les operacions anteriors, s'establí que no quedaven subjectades a l'IGTE aplicable en aquests territoris les execucions d'obres mobiliàries.

En aquest darrer aspecte és on ha incidit la Llei 27/1987, d'11 de desembre, que aquí comentem, ja que modifica l'apartat 2 de l'article primer del Reial Decret 6/1985 amb la finalitat de delimitar amb més precisió les execucions d'obres no subjectes a l'IGTE i evitar així els problemes d'interpretació.

Efectivament, el Reial Decret-llei esmentat declara no subjectes a l'IGTE les execucions d'obres mobiliàries, car pretén assimilar el règim fiscal de les execucions d'obra que tinguin per objecte la construcció o acoblament de béns mobles al de les vendes, transmissions i lliuraments dels dits béns, atesa la identitat

substancial del significat econòmic d'aquests.

Per això i amb aquesta finalitat, mitjançant la Llei 27/1987, d'11 de desembre, es modifica la redacció de l'apartat 2 de l'article primer i es declara que, a més de les operacions i els contractes ressenyats als apartats a), b), f), h) i j) de l'article 3 del text refós de l'IGTE, «no s'hi sotmeten les execucions d'obra que tinguin per objecte la construcció o l'acoblament dels béns mobles corporals per part de l'empresari, previ encàrrec del propietari de l'obra.»

A més de la modificació anterior realitzada en la redacció de l'apartat 2 de l'article primer, per mitjà de la Llei 27/1987, d'11 de desembre, s'hi afegeixen nous supòsits de no subjecció.

En efecte, davant els desajustaments que s'han produït en la tributació indirecta de determinades operacions empresarials, motivades per la subjecció a l'IGTE i que, d'altra banda, gaudeixen d'exempció de l'IVA, s'ha considerat necessari declarar no subjectes a l'IGTE les operacions exemptes de l'IVA per tal d'establir un tractament tributari unitari en tot el territori nacional.

Així, s'afegeix un paràgraf a l'apartat dos de l'article primer del Reial Decret-llei 6/1985, on s'estableix:

«Així mateix, tampoc no estaran subjectes a l'IGTE totes aquelles operacions que estiguin exemptes de l'IVA a la Península i a les Illes Balears.»

Montserrat Peretó

Llei 28/1987, d'11 de desembre, per la qual es crea l'Agència de l'Oli d'Oliva.

Segons s'afirma al preàmbul, aquesta Llei porta causa del Reglament (CEE) núm. 2262/1984, del Consell, de 17 de juny, pel qual es preveuen mesures especials en el sector de l'oli d'oliva. En l'arti-

cle 1r. d'aquest Reglament s'estableix que cada Estat membre productor crearà, d'acord amb el seu ordenament jurídic, un organisme específic encarregat de determinar controls i activitats en el marc

del règim d'ajudes a la producció de l'oli d'oliva. Així, doncs, el mandat del Consell s'ha considerat que anava dirigit exclusivament als òrgans generals de l'Estat i que, en conseqüència, els habilitava per crear un organisme unitari per a desenvolupar aquestes funcions. En virtut d'aquesta previsió es crea l'Agència para el Aceite de Oliva, que queda adscrita al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

Segons afirma l'article 1.2 de la Llei, els fins i les funcions de l'Agència són els

establerts en els Reglaments (CEE) núm. 2262/1984 del Consell i núm. 27/1985 de la Comissió.

Pel que fa a la seva estructura orgànica destacarem que, segons preveu l'article 3.2 «*incluirá... un Consejo asesor, como órgano colegiado de carácter consultivo, del que formarán parte representantes del Estado, de las Comunidades Autónomas que decidan integrarse en dicho organismo y de los sectores productor, transformador, comercializador y consumidor*».

C.V.P.S.

Llei 29/1987, de 18 de desembre, de l'impost sobre successions i donacions.

1. Introducció

Amb l'aprovació de la Llei 29/1987, reguladora de l'impost sobre successions i donacions, es tanca el marc de la reforma tributària iniciada el 1977.¹ En efecte, aquest impost era l'últim que quedava per modificar, per tal de poder considerar tancat el quadre tributari dels impostos directes, i el seu objectiu, igual com el de l'impost extraordinari sobre el patrimoni de les persones físiques, és actuar com a tribut complementari, d'ajut i de control de l'IRPF.

Així, l'impost sobre successions i donacions constitueix un impost de naturalesa directa i subjectiva, que grava els increments patrimonials obtinguts a títol lucratiu per les persones físiques.

La càrrega tributària queda constituïda per la quantitat de diners que es detracta al contribuent en el moment en què es genera l'adquisició gratuïta, en què

aquest contribuent mostra la seva capacitat de pagament.

Tal com es veurà tot seguit, l'actual Llei reguladora de l'Impost sobre Successions i Donacions contribueix a la redistribució de la riquesa, en introduir en l'impost (i, consegüentment, en el sistema tributari) importants dosis de progressivitat, ja que les tarifes impositives augmenten quan es tracta d'adquisicions d'una certa importància: així mateix, en determinats casos, també es preveu de procedir a una acumulació dels diferents conceptes que poden integrar aquesta adquisició patrimonial gratuïta.²

A l'igual de l'anterior Llei reguladora de l'Impost sobre Successions i Donacions, en la llei actual continuen vigents dos principis que n'ordenaven la tributació. És a dir: la quantia de l'adquisició patrimonial i el grau de parentiu entre el causant i l'adquirent, si bé aquest darrer, d'acord amb el que estableix l'article 31

1. Resta encara pendent d'aprovació l'Impost sobre el Patrimoni Net de les Persones Físiques, el qual substituirà l'Impost extraordinari sobre el Patrimoni de les Persones Físiques, actualment en vigor.

2. Es preveu l'acumulació de les quantitats percebudes per assegurances de vida a la resta de béns i drets que formen la porció hereditària, amb la qual cosa, segons l'exposició de motius de la llei, es reforça el caràcter redistribuïdor del tribut i alhora es contribueix a mantenir la justícia del gravamen.

de la Constitució,³ es combina per tal de tenir en compte el patrimoni preexistent de l'adquirent de la transmissió lucratiua, quan ultrapassi una determinada quantitat (50.000.000 de pessetes).

2. Anàlisi de l'articulat i referència a les reformes introduïdes en la Llei 29/1987

El contingut de l'epígraf de què ara parlarem es realitzarà combinant l'anàlisi de l'articulat de la nova llei reguladora de l'impost i destacant, alhora, les reformes esdevingudes en el seu àmbit.

1. L'impost s'aplicarà a totes les adquisicions patrimonials gratuïtes, és a dir, les produïdes per actes *inter vivos* i les realitzades en virtut d'actes *mortis causa*⁴ (articles 1 i 3.1.b de l'actual Llei reguladora de l'Impost sobre Successions i Donacions).

Amb això se supera la normativa anterior, ja que els actes *inter vivos*, encara que es trobaven sotmesos a la tarifa de l'impost sobre successions, quedaven regulats i subjectes a un impost diferent del general sobre successions, situació que canvià transitòriament.

2. També queden sotmeses a l'esmentat Impost sobre Successions i Donacions les adquisicions que realitzen els beneficiaris de pòlisses d'assegurances de vida, amb la qual cosa es clarifica l'anterior si-

tuació⁵ (article 3.1.b de l'actual Llei reguladora de l'Impost sobre Successions i Donacions).

3. Els subjectes passius de l'impost són les persones físiques (article 5 de la Llei), i queden fora de la tributació de l'impost els increments gratuïts de patrimoni obtinguts per les persones jurídiques, els quals queden sotmesos a l'Impost sobre Societats (article 3.3).

Atesa la tendència de la nova llei a la personalització del tribut, en coherència amb això se suprimeixen les exempcions que hi havia en l'anterior normativa, ja que la majoria de les exempcions beneficiaven les adquisicions que obtenien les persones jurídiques, exempcions que amb la llei actual estan mancades de sentit, ja que, com s'ha assenyalat abans, els increments de patrimoni obtinguts per les persones jurídiques se sotmeten a les normes reguladores de l'impost sobre societats. Actualment, només es mantenen beneficis en favor de les explotacions familiars agràries.

4. De conformitat amb l'article 21 de la Llei General Tributària del 1986 i també segons allò que ha pactat Espanya amb tercers països en matèria de convenis subscrits per tal d'evitar la doble imposició internacional, se substitueix el criteri de nacionalitat pel criteri de residència habitual, quan es tracti de contribuir per obligació personal; pèr determinar el concepte

3. El qual estableix: «Tothom contribuirà al sosteniment de les despeses públiques d'acord amb la seva capacitat econòmica mitjançant un sistema tributari just inspirat en els principis d'igualtat i progressivitat que, en cap cas, no tindrà un abast confiscatori».

4. Amb això se supera la normativa anterior, ja que els actes *inter vivos*, encara que estaven sotmesos a la tarifa de l'Impost sobre Successions, restaven regulats i subjectes a un impost diferent del general sobre successions, situació que canvià transitòriament la Llei 32/1980 de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.

5. La legislació fins ara vigent declarava sotmeses aquestes quantitats procedents d'assegurances de vida per via deductiva, obtinguda de l'anàlisi dels actes exempts i de les bonificacions.

6. L'article 21 de la Llei General Tributària estableix: «Les normes tributàries en el territori nacional. Llevat del que prevegi la Llei en cada cas, els tributs s'aplicaran d'acord amb els principis següents:

«a) El de residència efectiva de les persones naturals quan el gravamen sigui de naturalesa personal.»

«b) El de territorialitat en els altres tributs i, en especial, quan tinguin per objecte el producte, el patrimoni, les explotacions econòmiques o el tràfic de béns.»

de residència habitual del subjecte passiu, hom s'atindrà al que estableix l'actual IRPF⁷ (article 6 de la Llei reguladora de l'Impost sobre Successions i Donacions).

L'article 7 de la Llei que comentem recull i regula els casos en què els contribuents quedaran sotmesos a l'impost per obligació real basant-se en el criteri de territorialitat, és a dir, quan adquireixin béns o drets que estiguin situats o s'hagin de complir o bé es puguin exercir en territori espanyol i quan es rebin quantitats derivades de contractes d'assegurances de vida, si les entitats asseguradores són espanyoles o bé han formalitzat el contracte a Espanya amb entitats asseguradores que operin en el nostre territori.

1. Quant a la base imposable de l'Impost sobre Successions i Donacions, seguint el criteri de la legislació anterior queda constituïda pel valor real dels béns i drets adquirits, exceptuades les càrregues i els deutes que disminueixin aquest valor.

La base imposable és regulada als articles del 9 al 18, tots dos inclosos, de l'actual Llei reguladora. Capítol IV, el qual es divideix, al seu torn, en tres seccions sobre: 1) Normes generals, articles 9 i 10, on s'estableix allò que constitueix la base imposable (valor real dels béns i drets, minorat per les càrregues i els deutes susceptibles de ser deduïts); aquesta base imposable la determina l'administració tributària en règim d'estimació directa (amb les excepcions oportunes determinades en la Llei i les normes reguladores del règim d'estimació indirecta de la base imposable).

2. A la secció segona (articles de l'11 al 15), es recullen un conjunt de normes especials aplicables a les adquisicions *mortis causa*, entre les quals cal destacar

les següents: article 11, on s'estableix que hom entindrà que determinats béns formen part del cabal hereditari i, en el supòsit que els interessats en rebutgessin la incorporació a l'esmentat cabal hereditari, el valor dels béns i drets presumits s'exclourà de la base imposable fins a la resolució definitiva per la via administrativa de la qüestió suscitada.

Les úniques càrregues o gravàmens deduïbles del valor real del bé, segons que es desprèn de l'article 12, seran les de naturalesa perpètua o temporal o reduïbles que en disminueixin realment el valor, així com els censos i les pensions.

Els únics deutes deduïbles del valor real dels béns i drets, i als efectes de determinar la base imposable de l'impost, d'acord amb l'article 13, seran els que hagués contret el causant, sempre que la seva existència sigui acreditada per mitjà d'un document públic o privat, amb els requisits de l'article 1.227 del Codi Civil, llevat d'aquells deutes que ho fossin a favor dels hereus o legataris d'una part alíquota. D'altra banda, a l'article 13, apartat 2, s'assenyala que sempre seran deduïbles les quantitats que es deguin a l'Estat, a les Comunitats autònomes o a les Corporacions locals, o bé els deutes a la Seguretat Social, satisfets pels hereus marmessors o els administradors del cabal hereditari, encara que sigui després del decés (matèria regulada igual com l'Impost extraordinari sobre el Patrimoni de les Persones Físiques).

L'article 14 regula les despeses deduïbles en les adquisicions per causa de mort, com són les despeses d'enterrament, funerals i última malaltia, sempre que es justificuin, així com les despeses suportades a causa del caràcter litigiós que es pogués generar en la testamentària per abintestat.

7. Segons l'article 6 de la Llei 44/1978, de 8 de setembre, de l'Impost sobre les Rendes de les Persones Físiques, on es diu: «Hom entindrà per residència habitual la permanència més de 183 dies, durant l'any natural, en territori espanyol.»

L'article 15 assenyala finalment que el parament domèstic forma part de la massa hereditària, i s'ha de valorar segons les regles establertes en l'Impost del Patrimoni Net, llevat que se'n provi la no existència o el valor inferior.

3. A la secció tercera, articles 16 i 17, es regulen les normes especials a aplicar en les adquisicions lucratives *inter vivos*, on s'estableixen les càrregues deduïbles (les mateixes que en les adquisicions *mortis causa*), i els deutes deduïbles que seran els garantits pels drets reals que recaiguin sobre els béns transmesos.

4. Finalment, a la secció 4, article 18, titulat normes generals, es reserva a l'administració la facultat de comprovar el valor real dels béns i drets que els subjectes passius hagin consignat en les seves declaracions, segons les normes de l'article 52 de la LGT. Així mateix, s'aprofita (article 18,3) el canvi de titularitat que es produeix arran de les transmissions lucratives, per a actualitzar el valor, si s'escaigués en la corresponent declaració-liquidació de l'Impost extraordinari sobre el Patrimoni de les Persones Físiques de l'adquirent, i si no s'aplica cap sanció sobre la part de quota que correspongui al major valor obtingut en la comprovació d'allò que s'ha declarat.

L'article 19 regula el dret que tindrà l'administració d'adquirir els béns i drets que es transmetin quan el seu valor comprovat depassi en més del 50 % el valor declarat i aquest sigui inferior al que resultaria de l'aplicació de les regles de l'ISPPRF.

5. Sens dubte, la tarifa de l'impost és la que ofereix més novetat i la que alhora ha suscitat més polèmiques.

A judici del legislador, s'han introduït importants avenços en la tècnica tributària, amb la finalitat de dotar el sistema tributari de més progressivitat i d'una millor distribució de la càrrega fiscal. Per això s'han eliminat els defectes de les anteriors tarifes i alhora han desaparegut determinades regles que menaven a un repartiment desigual del gravamen, com per exemple la que establia un recàrrec en les successions abintestat en favor de parents col·laterals en tercer o quart grau del causant o la que disposava l'aplicació d'un gravamen especial sobre les adquisicions gratuïtes que excedissin de 10.000.000 de pessetes.

Així, l'actual Llei reguladora de l'Impost, al seu article 21, estableix una tarifa única,⁸ amb uns tipus impositius progressius en funció de la quantia de la base

8.	Base liquidable	Tipus mitjà %	Quota íntegra	Resta base	Tipus margi. %
				1	7,65
	1 milió	7,65	76.500	1	8,50
	2 milions	8,08	161.500	1	9,35
	3 milions	8,50	255.000	1	10,20
	4 milions	8,93	357.000	1	11,50
	5 milions	9,35	467.500	1	11,90
	6 milions	9,78	586.500	1	12,75
	7 milions	10,20	714.000	1	13,60
	8 milions	10,63	850.000	1	14,45
	9 milions	11,05	994.500	1	15,30
	10 milions	11,48	1.147.500	5	16,15
	15 milions	13,03	1.995.000	5	18,70
	20 milions	14,45	2.890.000	10	21,25
	30 milions	16,72	5.015.000	20	25,50
	50 milions	20,23	10.115.000	50	29,75
	100 milions	24,99	24.990.000	excés	34,00

liquidable,⁹ a la qual s'aplicaran aquests tipus i allò que en resulti constituirà la quota íntegra.

A l'objecte d'aconseguir una progressivitat, els deu primers esglaons de la tarifa estan constituïts per trams de base imposable d'un milió de pessetes, als quals s'apliquen uns tipus impositius que creixen molt moderadament, cosa que beneficia lògicament el subjecte passiu que adquireix increments de patrimoni de menor quantia econòmica.

Per tal d'accentuar aquesta progressi-

vitat i també als efectes d'adaptar la quota al grau de parentiu, la llei disposa d'uns coeficients multiplicadors diferents per a cadascun dels grups segons el grau de parentiu. Quan el patrimoni existent de l'adquirent és d'una certa importància, el coeficient augmenta. Així, segons l'article 22, «la quota tributària s'obté aplicant a la quota íntegra el coeficient multiplicador que correspongui, establert en funció del patrimoni preexistent del contribuent i del grup I, II, III i IV, segons el grau de parentiu. Així:

Patrimoni preexistent (en milions de ptes.)	Grups de l'art. 20		
	I i II	III	IV
de 0 a 50	1,0000	1,5882	2,0000
més de 50 a 250	1,0500	1,6676	2,1000
més de 250 a 500	1,1000	1,7471	2,2000
més de 500	1,2000	1,9059	2,4000

Grup I: descendents i adoptats menors de 21 anys.

Grup II: descendents i adoptats de 21 anys o més, cònjuges, ascendents i adoptants.

Grup III: col·laterals de segon i tercer grau, ascendents i descendents per afinitat.

Grup IV: col·laterals de quart grau, graus més distants i estranys.

En l'actual Llei reguladora de l'Impost, també apareix com a novetat la regulació que es realitza quan es tracta d'adquisicions *mortis causa* de determinats mínims exempts de gran importància, que s'estructuren a través de reduccions en la base imposable i que es modulen en funció del grau de parentiu, segons els grups ressenyats més amunt, i

tenint en compte l'edat de l'adquirent, ja que en el supòsit que aquest sigui menor de 21 anys, la reducció augmenta.

Així, doncs, les reduccions a aplicar tenint en compte els grups que assenyalen els diferents graus de parentiu entre l'adquirent i el causant són les següents:

Grup I: 2.000.000 de pessetes més 500.000 pessetes per cada any menys de

9. La base liquidable és regulada a l'article 20 i s'obté aplicant a la base imposable les reduccions següents, si s'escau:

Grup I: adquisicions per descendents i adoptats menors de 21 anys, dos milions de pessetes, més de cinc-centes mil per cada any que l'adquirent tingui de menys, sense que la reducció pugui ultrapassar els sis milions de pessetes.

Grup II: adquisicions per descendents i adoptats de 21 anys o més, cònjuges, ascendents i adoptants, dos milions de pessetes.

Grup III: adquisicions per col·laterals de segon i tercer grau, ascendents i descendents per afinitat, un milió de pessetes.

Grup IV: adquisicions per col·laterals de quart grau, graus més distants i estranys, no els correspon cap reducció.

21 que tingui l'adquirent sense que la reducció pugui ultrapassar els 6.000.000 de pessetes.

Grup II: 2.000.000 de pessetes.

Grup III: 1.000.000 de pessetes.

Grup IV: no li correspon cap reducció.

Si es tracta de disminuïts físics, psíquics o sensorials, la reducció augmenta a 6.000.000 de pessetes, sens perjudici de la que correspongui en funció del grau de parentiu.

6. El capítol IX de la Llei (articles del 26 al 30, tots dos inclosos) regula un seguit de normes especials sobre els usdefruits (art. 26), la participació i els excessos d'adjudicació (art. 27), la repudiació i la renúncia de l'herència (art. 28), les donacions especials (art. 29) i l'acumulació de donacions (art. 30).

7. El capítol X de la Llei (articles del 31 al 33) recull i regula quines seran les obligacions formals. Respecte als subjectes passius, l'article 31 declara que aquests estaran obligats a presentar una declaració, tot quedant pendents de determinar la forma i els terminis de presentació fins al posterior desplegament reglamentari.

L'article 32 recull un seguit d'obligacions i deures formals que corresponen a determinades autoritats, funcionaris i particulars.

8. La Llei dedica el capítol XI a regular la gestió de l'impost. Aquest capítol consta de tres seccions, que, al seu torn, contenen normes sobre la liquidació, el pagament i el fraccionament o ajornament del pagament del tribut respectivament.

Així, l'article 34 estableix que la titularitat de la competència per a la gestió i la liquidació de l'impost correspondrà a

les delegacions i administracions d'Hisenda o, si s'escau, a les oficines amb funcions anàlogues de les Comunitats autònomes que tinguin cedida la gestió del tribut. D'altra banda, es preveu, i això és una novetat, la possibilitat d'implantar, amb caràcter general o particular, el règim d'autoliquidació (article 34,2) i es parla d'una manera especial, de quan serà possible practicar unes liquidacions parcials provisionals a compte de les definitives que caldrà establir al seu moment (article 35).

Respecte al pagament de l'impost i continuant una tendència ja iniciada, s'unifiquen els terminis per a l'ingrés de l'impost amb els generals establerts en el reglament de recaptació, encara que es preveu la possibilitat que, amb la implantació del règim d'autoliquidació, es puguin establir terminis especials per a la presentació de la declaració-liquidació.

Respecte a l'ajornament i el fraccionament del pagament (articles del 37 al 39), la Llei recull expressament la possibilitat que es puguin aplicar les normes generals del reglament de recaptació; això no obstant, es recullen els dos supòsits tradicionals d'ajornament i fraccionament de pagament concedits per les oficines liquidadores.

Com a novetat, s'estableix un sistema que tendeix a facilitar el pagament del tribut en els casos de transmissió d'empreses familiars o de transmissió per herència de l'habitatge habitual.

9. La llei que comentem remet específicament a les normes contingudes en la Llei General Tributària, pel que fa a la qualificació de les infraccions i sancions tributàries, remissió realitzada amb l'objectiu d'establir un tractament homogeni d'aquesta qüestió.

10. Per acabar aquest comentari, cal esmentar les disposicions addicionals, transitòries i finals que conté la nova llei

de l'impost sobre successions i donacions.

Són dues les disposicions addicionals existents. La primera estableix que la cessió del rendiment de l'impost a les Comunitats Autònomes es regirà pel que disposi la corresponent llei de cessió. La segona afecta dos preceptes del text refós de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats (Decret legislatiu 3050/80, de 30 de desembre) i modifica conseqüentment la redacció dels articles 10, 1 i 49.

S'hi recullen sis disposicions transitòries. La primera es refereix a l'aplicació dels preceptes de la nova llei, els quals s'aplicaran als fets imposables produïts a la seva entrada en vigor.

La segona és una declaració de subsistència de drets adquirits respecte a les exempcions i reduccions establertes en l'anterior legislació reguladora de l'impost pertocant a les adquisicions per herència, llegat o donació d'explotacions familiars agràries.

La tercera declara exemptes les adquisicions per herència, llegat o donació dels bons de caixa de bancs industrials i de negocis, als quals es refereix el Decret llei de 29 de novembre de 1962, sempre que hagin estat adquirits pel causant o el donant abans del 19 de gener de 1987 i hagin restat en el seu patrimoni durant un termini no inferior als dos anys immediatament anteriors a la data de transmissió.

La quarta es refereix a un seguit de beneficis aplicables als contractes d'assegurances de vida, sempre que el contracte s'hagi celebrat abans de l'entrada en vigor de l'impost.

La cinquena es refereix a una qüestió terminològica, en el sentit que, les refe-

rències que es fan a l'Impost sobre el Patrimoni Net, hom les entendreà fetes en relació amb l'Impost extraordinari sobre el Patrimoni de les Persones Físiques.

La sisena i darrera disposició transitòria estableix que fins que no es disposi de l'aplicació del procediment d'autoliquidació, la presentació de documents fora dels terminis establerts serà sancionada amb una multa, a més dels corresponents interessos de demora.

I, en darrer lloc, es recullen quatre disposicions finals. La primera es refereix al moment en què entraran en vigor les disposicions que conté la llei, és a dir, a partir del dia 1 de gener de 1988 i, així mateix, es recullen les derogacions pertinents, sense derogar les exempcions i els beneficis aplicables a les adquisicions d'explotacions familiars agràries.

Les modificacions que afecten l'ITP i AJD establertes en la disposició addicional segona entraran en vigor l'endemà de la publicació de la llei al *BOE* és a dir, el 20 de desembre de 1987.

La segona declara en vigor el reglament de l'Impost sobre Successions i Donacions del 15 de gener de 1959, sempre que no s'oposi a les disposicions contingudes en l'actual llei i fins que no sigui aprovat el nou reglament de l'impost.

La tercera autoritza les lleis de pressupostos generals de l'Estat a modificar les reduccions de la base imposable, els trams de base liquidable, els tipus de la tarifa, la quantia dels trams del patrimoni preexistent i els coeficients multiplicadors de l'article 22.

La cinquena regula tot un seguit de beneficis aplicables a determinades entitats i associacions.

Montserrat Peretó

Llei 30/1987, de 18 de desembre, d'ordenació de les competències de l'Estat per a la protecció de l'arxipèlag de les illes Columbrets.

Aquesta Llei té la particularitat de ser fruit de la cooperació entre l'Estat i una Comunitat Autònoma. Com s'afirma al preàmbul, «*el Estado y la Generalidad Valenciana han coincidido en la necesidad de dotar al archipiélago de las islas Columbrets de un régimen de especial protección, coordinando y conjugando el ejercicio de sus competencias constitucionales y estatutarias en orden a preservar sus singulares valores naturales y científicos*». Concretament, després de relacionar al preàmbul les competències estatals i autonòmiques en la matèria, l'article

1r. estableix que l'objecte de la Llei és «*ordenar el ejercicio de las competencias del Estado en el archipiélago... a fin de coordinarlas con las dimanantes del régimen especial de protección que puede establecerse en el referido espacio natural*».

En realitat, el contingut de la Llei queda reduït pràcticament a l'exigència d'autorització per part de l'Estat per a realitzar qualsevol activitat que, en aquest àmbit territorial, afecti les competències estatals.

C. V. P. S.

Llei 31/1987, de 18 de desembre, d'Ordenació de les Telecomunicacions

La pretensió del legislador és establir, d'acord amb el preàmbul, un marc bàsic on es trobin les directrius a les quals han d'ajustar-se les diverses modalitats de telecomunicació. En l'annex de la llei es defineix la telecomunicació com tota transmissió, emissió o recepció de signes, senyals, escrits, imatges, sons o informacions de qualsevol naturalesa per fil, radioelectricitat, mitjans òptics o altres sistemes electromagnètics. D'aquesta manera, la telecomunicació abasta, d'acord amb la pròpia definició i segons algunes referències del seu articulat, aspectes directament relacionats amb la televisió i amb la ràdio. Tanmateix, l'article primer de la llei entén que el seu objecte és l'ordenació de les telecomunicacions i qualsevol comunicació mitjançant cables i radiocomunicació, competència que correspon a l'Estat segons l'article 149.1.21 de la Constitució. Això fa que, al nostre parer, considerem un xic agosarada la delimitació competencial de la llei, donat que l'article 149.1.27 reserva a l'Estat «les normes bàsiques del règim

de premsa, ràdio i televisió i, en general, de tots els mitjans de comunicació social, sense perjudici de les facultats que en el seu desenvolupament corresponguin a les Comunitats autònomes». En aquest sentit, l'Estatut d'autonomia de Catalunya a l'article 16 assumeix les competències de desenvolupament legislatiu i d'execució. Igualment l'article 19 de l'Estatut del País Basc o l'article 29.1.16 de l'Estatut de Castella-Lleó entre d'altres. Aquesta crítica a l'autoproclamada exclusivitat competencial s'estén a altres àmbits competencials on les Comunitats autònomes poden incidir utilitzant la telecomunicació com a mer instrument; ens estem referint, per exemple, als serveis meteorològics o a la seguretat ciutadana. Observem també que no es preveuen mecanismes de col·laboració amb les Comunitats autònomes en l'elaboració del Pla Nacional de Telecomunicacions, cosa que creiem aconsellable en tant que la telecomunicació ha de ser al servei d'un Estat pluralista. Finalment, com a corol·lari crític de l'inexistent compartició competencial que realitza la

lleis, entenem criticables les contínues referències a l'Administració central de l'Estat, quan algunes Comunitats autò-

nomes tenen assumides estatutàriament competències, com s'ha assenyalat.

Jaume Vernet i Llobet

Llei 32/1987, de 22 de desembre, d'ampliació, abast i condicions de la cessió de l'ITP i AJD a les Comunitats autònomes.

Un dels recursos de les Comunitats autònomes per al seu finançament, el constitueixen els impostos cedits totalment o parcialment per l'Estat (article 177, apartat 1, de la Constitució i article 4 de la Llei Orgànica de Finançament de les Comunitats autònomes, Llei 8/1980, de 22 de setembre). Aquests tributs susceptibles de ser cedits tenen el seu fonament en el poder tributari estatal, en el sentit que l'Estat delega a les Comunitats autònomes el desenvolupament de la funció tributària, és a dir, que l'abast i les condicions de la cessió són regulats per l'Estat, i l'exercici de la funció tributària, així com la recaptació obtinguda, és competència de l'administració de les Comunitats autònomes.

La cessió de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats (en endavant ITP i AJD) té el seu fonament en tots els Estatuts d'autonomia de les Comunitats autònomes de règim comú, així com a la LOFCA.

En efecte, la totalitat d'Estatuts d'autonomia de les Comunitats autònomes de règim comú recullen en el seu articulat l'ITP i AJD com un dels mecanismes possibles per a finançar la respectiva Comunitat autònoma, i el seu abast, així com les condicions de la cessió, queda determinat en els respectius acords de les

corresponents Comissions Mixtes formades entre l'Estat i les Comunitats autònomes.

La regulació-marc legal que s'ha establert respecte a la cessió de tributs a les Comunitats autònomes respectives s'ha dut a terme mitjançant la Llei 41/1981, de 28 d'octubre, que fixa la cessió de tributs de l'Estat a la Comunitat autònoma de Catalunya, i la Llei 30/1983, de 28 de desembre, aplicable a la resta de les Comunitats autònomes i a la qual remetent les diferents lleis específiques de les Comunitats autònomes que regulen la cessió de tributs.¹ La Llei 30/1983, per altra banda, pel que fa al seu contingut coincideix substancialment amb la Llei reguladora de la cessió de tributs a Catalunya.

Tant la Llei 41/1981 (Llei de Cessió de Tributs a Catalunya) com la Llei 30/1983 (Llei de Cessió de Tributs a les altres Comunitats autònomes de règim comú) i, pel que fa a l'ITP i AJD, estableixen que la cessió de l'esmentat impost solament s'aplicarà a les «transmissions patrimonials» i a les «operacions societàries» i, per tant, la cessió no s'ampliarà als «actes jurídics documentats».

Mitjançant la Llei 32/1987, objecte d'aquest comentari, s'amplia l'abast de la cessió de l'esmentat impost, de manera que els «actes jurídics documentats» pas-

1. Fruit dels acords esmentats ha estat la Llei 30/1983, de 28 de desembre, reguladora de la cessió de tributs de l'Estat a les Comunitats autònomes; i les corresponents lleis: Llei 32/1983, de cessió de tributs a Galícia; Llei 32/1983, per a Andalusia; Llei 33/1983, per a Astúries; Llei 34/1983, per a Cantàbria; Llei 35/1983, per a la Rioja; Llei 36/1983, per a Múrcia; Llei 37/1983, per a València; Llei 38/1983, per a Aragó; Llei 39/1983, per a Castella-la Manxa; Llei 40/1983, per a les Canàries; Llei 41/1983, per a Extremadura; Llei 42/1983, per a Madrid; Llei 43/1983, per a Castella-Lleó, totes de data 28 de desembre, i la Llei 51/1985, de cessió a les Balears.

sen a formar part de l'àmbit material de la cessió a les Comunitats autònomes, d'acord amb el que preveu la susdita Llei.

Aquesta cessió, segons que es desprèn de l'exposició de motius de l'esmentada Llei, es basa en el fet que s'ha acabat el sistema transitori de finançament de les Comunitats autònomes previst a la LOFCA² i actualment es troba en funcionament el sistema definitiu de finançament.

La Llei 32/1987, de 22 de desembre, consta de dos articles i dues disposicions addicionals. L'article primer estableix l'ampliació de la cessió de l'ITP i AJD, quant al concepte que integra «els actes jurídics documentats».

L'article segon regula les modificacions a realitzar en la Llei 30/1983, de 28 de desembre (reguladora de la cessió de tributs de l'Estat a les Comunitats autònomes), per tal de procedir a l'esmentada cessió dels «actes jurídics documentats».

Així, l'apartat primer de l'article segon afegeix determinats fets imposables que són cedits a les Comunitats autònomes en afegir els punts 4, 5 i 6 a la lletra c) de l'apartat 1 de la Llei 30/1983, apartat que recull i regula la cessió de l'ITP i AJD. Així, doncs, en definitiva, a part els fets imposables ja cedits a les Comunitats autònomes assenyalats en l'article anterior, que corresponen a les «transmissions patrimonials oneroses» i a les «operacions societàries», s'amplia actualment la cessió als fets imposables que es detallen a continuació:

«4. Escritures, actes i testimoniats notarials.

»5. Les lletres de canvi i els documents que realitzin funcions de gir o bé

les substitueixin, així com els resguards i els certificats de dipòsit transmissibles, els pagarés, els bons i les obligacions.

»6. Les anotacions preventives que es practiquin en els Registres públics, quan tinguin per objecte un dret o interès avaluable i no siguin ordenades d'ofici per l'autoritat judicial.»

L'article 6 de la Llei 30/1983 regula els punts de connexió pel que fa a la cessió de l'ITP i AJD; per això l'apartat 2 de la Llei que comentem afegeix tres nous punts de connexió (apartats 7, 8 i 9 de l'article 6), que es corresponen amb els fets imposables del concepte d'«actes jurídics documentats», objecte de la cessió, els quals són, respectivament, els fets descrits als paràgrafs anteriors:

«7. El territori de la Comunitat autònoma.

»8. Quan el lliurament tingui lloc en la Comunitat autònoma. Si el lliurament o l'emissió té lloc a l'estranger, quan el primer tenidor o titular tingui la residència habitual o el domicili fiscal en el territori de la Comunitat autònoma.

»9. Quan l'òrgan registral davant el qual es produeixi l'acte tingui la seva seu en territori de la Comunitat autònoma.»

L'apartat tercer de l'article segon de la Llei que comentem modifica la redacció de l'article 14 de la Llei de cessió de tributs, el qual es refereix a l'abast de la delegació de competències en relació amb la recaptació dels tributs cedits, que queda redactat així:

«1. Correspondrà a les Comunitats autònomes la recaptació:

»a) En els seus dos períodes, dels Imposos sobre Successions, Transmissions Pa-

2. A la Llei 21/1986, de Pressupostos Generals de l'Estat per al 1987, apareixen les oportunes normes reguladores del finançament de les Comunitats autònomes per al període definitiu; per tant, l'any 1987 fou el primer any en què s'aplicaren els acords previstos en el «Sistema de finançament de les Comunitats autònomes per al període 1987-1991».

trimonials i Actes Jurídics Documentats i Luxe, quan es produeixi a la destinació, i les taxes i altres exaccions sobre el joc.³

»b) En període voluntari... (es manté la redacció anterior).

»2. Això no obstant, l'anterior delegació no s'estendrà a l'ITP i AJD, quan aquesta es recapti mitjançant efectes timbrats, sens perjudici de l'atribució del rendiment que correspongui a cada Comunitat autònoma (nova redacció).

»3. Pel que fa a l'ajornament i fraccionament del pagament dels tributs cedits, la recaptació dels quals es delega, correspondrà a cada Comunitat autònoma la competència per a resoldre d'acord amb la normativa de l'Estat» (s'hi afegeix: «la recaptació dels quals es delega»).

Com a conseqüència de la cessió dels «actes jurídics documentats», se suprimeix el punt segon de l'article 20 de la

Llei 30/1983, el qual establia que la delegació en la gestió de l'ITP i AJD no incloïa els «actes jurídics documentats» quan es recaptaven mitjançant efectes timbrats.

I, finalment, les dues disposicions addicionals que conté la susdita Llei preveuen que les modificacions establertes i realitzades en l'àmbit de la Llei 30/1983 afecten la Llei 41/1981, de 28 d'octubre, relativa a la cessió de tributs de l'Estat a la Comunitat autònoma de Catalunya (disposició addicional primera), i que l'ampliació de la cessió de l'ITP i AJD ha començat a produir efectes a partir del gener de 1988 respecte a determinades Comunitats autònomes (València, La Rioja, Galícia, Múrcia, Extremadura, Andalusia, Aragó, Astúries, Balears, Canàries, Cantàbria, Castella-Lleó, Castella-la Manxa i Catalunya).

Montserrat Peretó

Llei 33/1987, de pressupostos generals de l'Estat per a 1988. Ressenya dels preceptes reguladors del finançament de les Comunitats autònomes.

1. Introducció

Com és conegut, el 4 de novembre de 1986 va ser signat el nou model de finançament per a les Comunitats Autònomes per al període de 1987-1991,¹ sistema que ja va quedar reflectit a la Llei 21/1986, reguladora dels Pressupostos Generals de l'Estat per a 1987.²

La Llei 33/1987, de 23 de desembre, regula, en els articles 118 i següents, els ingressos assignats a les Comunitats Au-

tònomes amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat corresponents a l'exercici de 1988. L'objecte d'aquest treball és fer un examen del contingut dels preceptes indicats.

2. Participació en els ingressos de l'Estat de les Comunitats Autònomes

El canvi que hi ha hagut entre el període transitori i el «definitiu»

3. El legislador, aprofitant la modificació d'aquest article, podria haver suprimit el concepte «luxe en destinació», ja que, com és sabut, aquest impost no està actualment en vigor ni en el territori peninsular espanyol ni a les Illes Balears després de l'entrada en vigor de l'IVA (sens perjudici de la seva subsistència en el sistema financer previst per a l'arxipèlag canari).

1. Aprobat pel Consell de Política Econòmica i Fiscal el 7 de novembre de 1986.

2. V. Peretó Garcia, Montse.: «Ressenya dels preceptes reguladors del finançament de les CCAA a la Llei 21/1986», revista *Autonomies* número 7, pàgs. 97 a 110.

(1987-1991) de finançament de les Comunitats Autònomes ha afectat de manera directa els ingressos procedents de la participació en els ingressos de l'Estat, ja que, per al període definitiu de finançament de les Comunitats Autònomes, els ingressos que formen aquesta partida es reparteixen entre les diferents Comunitats Autònomes en funció de les variables socio-econòmiques recollides a l'article 13 de la LOFCA.

El recurs financer que titula l'epígraf apareix regulat als articles 118 i 119 de la Llei 33/1987, de pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici de 1988.

En primer lloc, l'article 118 recull els percentatges definitius, en concepte de participació de les Comunitats Autònomes en els ingressos de l'Estat, aplicables a l'exercici 1987, i a efectes de liquidació definitiva d'aquests ingressos. El fonament legal de l'esmentat precepte es troba recollit a l'article 62, apartat 3, de la Llei 21/1986, reguladora dels Pressupostos Generals de l'Estat per a l'exercici de 1987, on s'establia que, un cop liquidat el pressupost corresponent a l'exercici de 1987, s'havia de procedir a una liquidació definitiva de la participació en ingressos de l'Estat en les Comunitats Autònomes.

La liquidació definitiva d'aquesta partida s'ha portat a terme per raó de les normes contingudes a l'article 62, apartat 4, regla segona, de la Llei 21/1986, de 23 de desembre (reguladora dels Pressupostos Generals de l'Estat per a 1987),

les quals es basen en el càlcul del finançament definitiu per aquest concepte per aplicació de la fórmula següent:

$$Fd\ 1987 = PPI\ j.o \times ITAE\ 1986 \times IEP^3.$$

Els percentatges definitius de participació en els ingressos de l'Estat, per a les Comunitats Autònomes, a efectes d'aplicar-los en la liquidació definitiva corresponent a l'exercici de 1987, han variat respecte dels establerts inicialment i provisionalment a l'article 62, apartat 1, de la ja mencionada Llei 21/1986, com es pot apreciar a la taula següent:

	Percentatge provisional	Percentatge definitiu
Catalunya	1,3416643	1,3733442
Galícia	0,9213514	0,9293475
Andalusia	2,2851292	2,2916130
Astúries	0,0617819	0,0595791
Cantàbria	0,0545355	0,0533910
La Rioja	0,0332746	0,0325962
Múrcia	0,0527278	0,0506568
València	0,8195630	0,8234067
Aragó	0,1179631	0,1169892
Castella-Manxa	0,2538671	0,2527626
Canàries	0,5819250	0,5838631
Extremadura	0,1725452	0,1706107
Balears	0,0319516	0,0308089
Madrid	0,4746384	0,4734955
Castella-Lleó	0,3417939	0,3433212

L'article 119 de la Llei que comentem fixa els percentatges de participació aplicables a partir de l'1 de gener de 1988, percentatges que varien respecte als fixats definitivament per a l'exercici de 1987. Aquesta variació es produeix tenint en compte el que estableixen els apartats a) i

3. On:

pp j.o = percentatge definitiu en la participació dels ingressos de l'Estat que sigui fixat per a cada Comunitat Autònoma per al quinquenni 1987-1991.

ITAE 1986 = valor el 1986 de la suma de la recaptació líquida pels capítols I i II del Pressupost d'Ingressos de l'Estat (impostos directes i impostos indirectes), exclosos els tributs susceptibles de cessió i els que constitueixin recursos de la CEE, més la recaptació líquida per cotitzacions de la Seguretat Social i la recaptació per cotitzacions d'atur. Denominats «Ingressos tributaris de l'Estat ajustats estructuralment» a l'«Acord definitiu de finançament».

IEP = Índex d'evolució (o increment) que preval entre els tres índexs definits a la norma 1 de l'article 119 de la Llei Reguladora de Pressupostos Generals de l'Estat per a 1988, i per aplicació de les normes o criteris d'evolució aprovades pel Consell de Política Fiscal i Financera el 7 de novembre de 1986.

b) de l'apartat 3 de l'article 13 de la LOFCA, on es pot llegir:

«El percentatge de participació de cada Comunitat Autònoma... podrà ser objecte de revisió en els casos següents:

»a) Quan s'ampliïn o es redueixin les competències assumides per les Comunitats Autònomes i que abans fes l'Estat.

»b) Quan es produeixi la cessió de nous tributs».

Tots dos supòsits s'han produït durant l'exercici de 1987, el primer referit al canvi d'àmbits de noves competències assumides per les Comunitats Autònomes i, el segon, referit a la cessió del concepte d'«actes jurídics documentats» de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.

La modificació i el subsegüent canvi esdevingut en els percentatges de participació es fonamenten en el que estableix l'apartat 3.3 de l'Acord del Consell de Política Fiscal i Financera de 7 de novembre de 1986 (Acord pel qual s'aprova el nou model de finançament), on es recullen les regles per procedir a la revisió del percentatge.⁴

Així, els percentatges a aplicar a partir de l'1 de gener de 1988, segons es desprèn de l'esmentat article 119, són:

	Percentatge a aplicar a partir 1/1/1988
Catalunya	1,1830774
Galícia	0,9696295
Andalusia	2,2175926
Astúries	0,0401571
Cantàbria	0,0436029
La Rioja	0,0271604
Múrcia	0,0351011
València	0,7534075
Aragó	0,0916733
Castella-Manxa	0,2345944
Canàries	0,5560525

Percentatge a aplicar a partir 1/1/1988

Extremadura	0,1626658
Balears	0,0129550
Madrid	0,4779158
Castella-Lleó	0,3205179

En els números 2 i 3 de l'esmentat article 119 s'estableix que s'aniran fent mensualment a cada Comunitat Autònoma «lliuraments a compte», en concepte de participació d'ingressos de l'Estat, que resulti d'aplicar els percentatges anteriors per a l'exercici de 1988, sens perjudici de la posterior liquidació definitiva d'aquesta participació.

Aquests lliuraments a compte es faran amb càrrec a crèdits inclosos a la Secció 32, «Direcció General de Coordinació amb les Hisendes Territorials», «Participació de les Comunitats Autònomes en els ingressos de l'Estat per a 1988» i Programa 911-B. L'import total dels crèdits mencionats es dividirà en dotzenes parts, fins a totalitzar-ne un 95 %, i la quantitat resultant serà la que s'anirà lliurant mensualment a compte a cada Comunitat Autònoma.

Liquidats els pressupostos generals de l'Estat per a 1988, es procedirà a fer la liquidació definitiva dels percentatges, igual que en l'exercici anterior, indicat en línies anteriors. Aquesta liquidació definitiva es portarà a terme tenint en compte les regles contingudes a l'article 119, número quatre, o sigui:

1. Es determinaran els índexs d'increment que hagin experimentat els paràmetres següents entre els exercicis 1987 i 1988:

a) La suma de la recaptació líquida pels capítols I i II del Pressupost d'Ingressos de l'Estat, exclosos els

4. V. «Acord Definitiu de Finançament de les Comunitats Autònomes per al quinquenni 1987-1991», Consell de Política Fiscal i Financera, Madrid, 7 de novembre de 1986, pàg. 27.

tributs susceptibles de cessió i els que constitueixen recursos de la CEE, més la recaptació líquida per cotitzacions a la Seguretat Social i la recaptació per cotitzacions d'atur.⁵

- b) Les despeses equivalents de l'Estat, tal i com es defineixen en el «Mètode per a l'aplicació del sistema financer de les Comunitats Autònomes durant el període 1987-1991».⁶
- c) El PIB del cost dels factors en termes nominals, segons dades proporcionades per l'Institut Nacional d'Estadística.

2. En segon lloc, es calcularà el finançament definitiu que correspongui a cada Comunitat Autònoma en l'exercici de 1988 (Fd 1988) per aplicació de la fórmula següent:

$$\text{Fd 1988} = \text{PPI}^i \cdot \text{ITAE} \cdot \text{IEP}^7$$

o   1986

3. En tercer lloc, un cop calculat el finançament definitiu, es practicarà la liquidació definitiva de la participació d'ingressos de l'Estat el 1988 per diferència entre: finançament definitiu que resulti per a cada Comunitat Autònoma, segons la norma segona precedent (article 119, quatre, regla segona) i els lliuraments a compte fets efectius durant l'exercici de 1988 (article 119, apartat tres).

Els apartats cinc i sis de l'esmentat article 119 regulen els mecanismes que s'hauran d'aplicar si, un cop feta la liquidació definitiva, resultés saldo creditor o deutor per a alguna Comunitat Autònoma. En el primer supòsit, o sigui si el saldo és creditor a favor de la Comunitat Autònoma, el saldo s'haurà de fer efectiu en el termini de quinze dies següents a la pràctica de la liquidació definitiva i amb càrrec als crèdits que, per això, figurin en el Pressupost General de l'Estat; el romanent que hi hagi el 31 de desembre de 1988 s'incorporarà automàticament a l'exercici de 1989.

Si, al contrari, un cop practicada la liquidació definitiva, resultés un saldo deutor per a alguna Comunitat Autònoma, li serà compensat en el primer lliurament a compte que se li faci per «participació en els ingressos de l'Estat» per a 1989, i, si aquest no fos suficient, es farà en els lliuraments següents, fins a la seva cancel·lació total.

Les Comunitats Autònomes uniprovincials participaran en els ingressos de l'Estat per partida doble: per un costat, rebran la participació en ingressos de l'Estat regulada a l'article 119 de la llei que comentem, i, per un altre costat, rebran ingressos de l'Estat en els mateixos termes que les Diputacions provincials, regulats a l'article 115 de la Llei 33/1987, de Pressupostos Generals de l'Estat per a 1988.

5. Són els denominats ITAE, «Ingressos Tributaris de l'Estat Ajustats Estructuralment», definits també a la nota 3 anterior.

6. Es consideren despeses equivalents de l'Estat les corresponents als Capítols I, II i VI (incloses les inversions conjuntes amb la CEE), d'una sèrie de departaments i organismes autònoms, o sigui: Departaments: Economia i Hisenda, Obres Públiques, Treball i Seguretat Social, Indústria, Agricultura, MAP, Transports (tret de Comunicacions), Cultura, Sanitat, Educació. Organismes Autònoms: ICONA, IRYDA, INIA, SEA, AINSA, Construccions escolars.

7. Definits a la nota 3 anterior d'aquest treball. Pel que fa al concepte IEP, en el mètode per al finançament de les Comunitats Autònomes en el quinquenni 1987-1991 es preveuen uns criteris d'evolució del finançament via percentatge, en el sentit que aquest creixerà a la mateixa taxa que els ITAE, si no és que aquesta taxa superi la taxa de creixement del PIB, en el qual cas el finançament creixeria igual que el PIB. Tanmateix, si l'aplicació d'aquesta regla donés lloc a una taxa de creixement inferior a la taxa de creixement dels GE, el finançament creixeria igual que els esmentats GE.

Per últim, l'apartat vuit de l'article 119 estableix que, com a conseqüència dels serveis traspassats a les Comunitats Autònomes durant el 1987, i a efectes de fixació, per les respectives Comissions Mixtes, dels percentatges de participació en els ingressos de l'Estat a aplicar definitivament en la liquidació definitiva dels pressupostos de 1987, es procedirà a practicar en els crèdits dels departaments ministerials les baixes que siguin procedents.

3. Transferències a Comunitats autònomes corresponents al cost dels nous serveis traspassats

Les transferències mencionades es troben regulades a l'article 120 de la llei que comentem, on s'estableix la situació, a efectes pressupostaris, dels crèdits que es destinin a nous serveis transferits a les respectives Comunitats Autònomes a partir de l'1 de gener de 1988, o sigui: Secció 32, programa 911-A, «transferències a Comunitats Autònomes per cost de serveis assumits».

En el segon paràgraf del mateix article 120 es recullen els requisits que hauran de complir els Reials Decrets que aprovin les noves transferències de serveis que es facin a partir de l'1 de gener de 1988. Aquestes condicions són les següents:

1. Data en què la Comunitat Autònoma hagi d'assumir efectivament el servei transferit.
2. El finançament, en pessetes, de l'exercici de 1988, per cada concepte del Pressupost de Despeses del citat exercici, del Departament o Organisme que transfereix el servei, que correspongui des de la data en què la Comunitat Autònoma assumeixi efectivament l'exercici fins al 31 de desembre de 1988.
3. La valoració definitiva en pessetes de l'exercici de 1986, corresponent al seu

cost anual efectiu, l'import del qual ha de ser objecte de consolidació per a exercicis econòmics futurs.

4. El Fons de Compensació Interterritorial

El Fons de Compensació Interterritorial (en endavant FCI) és una de les partides que constitueixen el bloc de finançament condicionat, la qual cosa significa que els seus recursos van dirigits a fins específics, destinats a fer efectiu el principi de solidaritat, promoure el desenvolupament regional i corregir desequilibris interterritorials.

La quantitat amb què apareix dotat el FCI per a l'exercici de 1988 és de 151.142 milions de pessetes (la quantitat prevista per a l'exercici de 1987 va ser de 141.000 milions de pessetes), tal i com es recull a l'article 121, apartat u, de la Llei de Pressupostos. Aquesta quantitat serà destinada a finançar els projectes que es trobin a l'annex de la secció 33.

Si, durant l'exercici de 1988, es transfereixen serveis a les Comunitats autònomes que portin aparellada l'assumpció per la seva part de competències d'execució de projectes del FCI, i que inicialment figuressin com a projectes a executar pels departaments ministerials, es procedirà a transferir els crèdits que no hagin estat compromesos al concepte que sigui procedent, per situar-los a disposició de la Comunitat autònoma corresponent.

En el número tres del mateix article 121 s'estableix que els romanents de crèdit del FCI d'exercicis anteriors seran incorporats al pressupost de 1988, a disposició de la mateixa administració a la qual corresponia l'execució dels projectes el 31 de desembre de 1987.

A l'article 122 s'autoritza el Ministre d'Economia i Hisenda perquè doti les oportunes transferències de crèdit des del

crèdit ampliable que es dota a la secció 33, a fi que les Comunitats autònomes tinguin a la seva disposició els crèdits necessaris per a la realització dels Projectes d'Inversions del FCI cofinançats pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER).

5. Modificacions a la Llei 11/1977, de 4 de gener, General Pressupostària, a la qual s'afegeix un títol referent a la gestió de subvencions, liquidacions i bestretes

L'article 123 de l'actual Llei Reguladora dels Pressupostos Generals de l'Estat afegeix el Títol IX, a la Llei 11/1977, de 4 de gener, General Pressupostària, titulat «Dels Ens Territorials», i que comprèn els articles 152, 153 i 154.

En el nou article 152 es regula la participació en els ingressos de l'Estat i s'assenyala que els crèdits per fer efectius aquests ingressos són ampliables fins a l'import de les obligacions que s'hagin de reconèixer en funció de l'aplicació de les regles del sistema de finançament aprovades en cada exercici. També s'assenyala com s'ha de procedir en el cas que hi hagi romanents un cop feta la liquidació definitiva, i també, en el cas de saldo deutor, on s'estableix la seva compensació.

Les participacions dels ens territorials en els ingressos de l'Estat, de cada exercici econòmic, es faran efectives durant el

mateix exercici mitjançant lliurament a compte, tal i com ha quedat establert a l'actual Llei Reguladora dels Pressupostos Generals de l'Estat per a 1988 (es regulava en el mateix sentit a la Llei de Pressupostos de l'Estat per a l'exercici de 1987).

El nou article 153 de la Llei General Pressupostària es refereix a les subvencions gestionades i fixa a l'efecte sis regles a aplicar quan les Comunitats Autònomes hagin de gestionar i administrar els crèdits de subvencions com a conseqüència del traspàs de serveis estatals.

I, per últim, l'article 154 estableix que el Tresor podrà fer bestretes a les Comunitats Autònomes a compte dels recursos que hagin de percebre en els Pressupostos Generals de l'Estat corresponents a la cobertura financera dels serveis transferits, a fi que puguin fer front a possibles desfasaments transitoris de tresoreria com a conseqüència de les diferències de venciment dels pagaments i els ingressos derivats de l'execució del seu pressupost.

Les bestretes esmentades hauran de ser reembossades abans d'acabar-se l'exercici econòmic en què es facin, tret de si van ser concedides a compte de la liquidació definitiva de la participació en ingressos de l'Estat, en el qual cas es reembossaran simultàniament a la seva pràctica i figuraran, lògicament, com a saldo deutor.

Montserrat Peretó

Llei 34/1987, de 26 de desembre, de potestat sancionadora de l'Administració pública en matèria de jocs de sort, envit o atzar.

Aquesta Llei tipifica les infraccions en matèria de joc, classificant-les en molt greus, greus i lleus, estableix les sancions administratives corresponents, regula el procediment sancionador, el rè-

gim de recursos, les mesures cautelars i les fiances.

Per salvaguardar les competències exclusives que en matèria de joc tenen les Comunitats autònomes del País Basc,

Catalunya, Galícia, Andalusia, País Valencià, Navarra i Balears, l'article 1.2. estableix que «*lo dispuesto en la presente Ley se entenderá sin perjuicio de la legislación que en materia de juego puedan dictar las Comunidades autónomas en el ámbito de sus competencias, conservando, en todo caso, el carácter de derecho supletorio que constitucionalmente le viene reconocido*». No és necessari insistir

que aquesta aplicació supletòria només pot produir-se quan hagi fracassat l'autointegració dels ordenaments autonòmics i en els supòsits en què existeixin veritables llacunes (no en els casos en què el legislador autonòmic ha deixat voluntàriament una qüestió sense regular).

C. V. P. S.

1.2. ADMINISTRACIÓ DE L'ESTAT

A càrrec de Joaquim Tornos

Ordre de 12 de maig de 1987. S'institueix el Dia Nacional del Llibre Agrari, Pesquer i Alimentari (BOE de 13 de maig).

Havent-se constatat diverses iniciatives públiques que tendeixen a afavorir la informació màxima sobre els sectors agrari, pesquer i alimentari, a proposta del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació i del Ministeri de Cultura es crea el Dia del Llibre Agrari, Pesquer i Alimentari (14 de maig de cada any). Amb aquesta finalitat l'Ordre ministerial proposa adoptar, amb les Comunitats Autònomes, les fórmules de col·laboració més adients.

Reial Decret 620/1987, de 10 d'abril. Reglament de Museus de titularitat estatal i del Sistema Espanyol de Museus (BOE 13 de maig).

Es promulga aquest Reglament en compliment de les previsions contingudes en les disposicions transitòria segona i final primera de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol.

Si bé la norma té com a objecte els museus estatals, com que es tracta d'una activitat emparada en un títol competencial concurrencial (Cultura, article 149.2 CE), s'estableixen diverses fórmules de col·laboració o relació amb les Comunitats Autònomes. Així, l'art. 3,2 ordena que la creació de museus per l'Administració de l'Es-

tat es farà «prèvia consulta amb la Comunitat Autònoma». Més endavant (art. 5,2) es disposa que l'Administració de l'Estat «pot establir convenis amb les Comunitats Autònomes per a la gestió de museus de titularitat estatal...». En aquests casos el Reial Decret regula la intervenció de la Comunitat Autònoma encarregada de la gestió (visites, altres serveis culturals, inversions, règim de personal).

Juntament amb la regulació d'aquests museus, es crea el Sistema Espanyol de Museus, en el qual es poden integrar per conveni els museus de les Comunitats Autònomes. Aquest sistema ha d'afavorir la cooperació entre els museus que hi són integrats.

Ordre de 14 de maig de 1987. Declaracions de sembra de cotó en aplicació de la normativa comunitària per a la campanya 1987/88 (BOE 15 de maig).

Ordre de 14 de maig de 1987. Declaracions de superfície sembrada de lli i cànem en aplicació de la normativa comunitària per a la campanya 1987/88 (BOE 15 de maig).

El contingut de les dues ordres que acabem d'esmentar és similar. Amb elles es regula el procediment per a ordenar les ajudes previstes en diversos Reglaments Comunitaris (2.169 i 2.183 de 1981 en relació amb la primera Ordre i 1.308/1970 i 619/1971

en relació amb la segona). Les Comunitats Autònomes recolliran la informació que els donin els agricultors i que servirà a l'Estat per a calcular el volum de les ajudes a atorgar.

Resolució de 9 d'abril de 1987. Direcció General de l'INEM.

Es desenvolupa l'Ordre de 9 de febrer de 1987 que regula el Pla Nacional de Formació i Inserció Professional Ocupacional que han d'impartir els centres col·laboradors de l'INEM (BOE 19 de maig).

En el desenvolupament de l'Ordre de 9 de febrer de 1987 es precisen diverses qüestions que afecten els centres col·laboradors de l'INEM, especialment l'homologació de les seves activitats i la percepció de subvencions. D'acord amb l'article 10 de l'Ordre esmentada, els centres dependents de les Comunitats Autònomes o Ens Locals poden ser reconeguts com a centres col·laboradors de l'INEM en els programes de formació per a treballadors del medi rural. La resolució, en el seu número 5,5, estableix el procediment per a homologar els seus cursos i transferir les subvencions.

Ordre de 19 de maig de 1987. Requisits acadèmics, econòmics i de procediment per a la concessió de beques i ajuts a l'estudi (BOE 22 de maig).

Aquesta ordre tracta d'unificar i clarificar el procediment d'assignació de beques i ajuts a l'estudi d'acord amb allò que disposa el Reial Decret 2298/1983, de 28 de juliol. Es regulen unitàriament les disposicions per a beques i ajuts de l'Estat destinats a estudis de nivell mitjà, universitari i superior.

La regulació es refereix als requisits per a accedir a les beques i ajuts i el procediment de sol·licitud i atorga-

ment. Pel que fa a quest últim punt, l'article 31,3 estableix que «a les Comunitats Autònomes que es trobin en ple exercici de competències en matèria d'educació, la tasca d'examen i selecció de les sol·licituds es farà pels òrgans que cada Comunitat Autònoma lliurement determini».

Tanmateix, la dada més destacable de l'Ordre de 19 de maig de 1987 és allò que disposa a l'article 38. Aquest precepte estableix els recursos possibles en els casos de denegació de beques o ajuts i introdueix una reclamació en el termini de quinze dies davant les «Universitats, Direccions Provincials d'Educació i Ciència o òrgans equivalents de les Comunitats Autònomes». Si aquesta reclamació no és atesa, afegeix aquest precepte, es podrà interposar *recurs d'alçada* davant el Ministeri d'Educació i Ciència, recurs que serà resolt pel Director General de Promoció educativa, el qual actuarà per delegació del ministre. Com veiem, enfront d'una resolució de la Comunitat Autònoma s'estableix un recurs d'alçada davant el Ministeri d'Educació, de manera que la competència autonòmica es qualifica indirectament de competència no pròpia sinó delegada.

Reial Decret 666/1987, de 24 d'abril. Es modifiquen determinats articles del Reial Decret 1033/1986, pels quals es crea el Registre d'Entitats que exerceixen activitats en el camp de l'acció social (BOE 26 de maig).

L'interès d'aquesta norma és doble. Per una banda, resol la qüestió dels Registres d'activitats ordenades per l'Administració, cosa que planteja problemes de coordinació entre els Registres autonòmics i el Registre estatal. Per l'altra, és d'un interès especial l'origen d'aquesta norma, exposat amb

tota claredat en la seva exposició de motius i que transcrivim a continuació:

«El Govern de la Nació ha considerat oportú tenir en compte els requeriments fets pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya i el Govern Basc pel que fa al contingut de l'article 3, paràgraf segon, i de l'article 13 del Reial Decret 1033/1986, de 25 d'abril, pel qual es crea el Registre d'Entitats que exerceixen activitats en el camp de l'acció social i, consegüentment, creu convenient procedir a la modificació dels esmentats preceptes, en el sentit que el subministrament de dades registrals per part de les Comunitats Autònomes a l'Administració de l'Estat tindrà caràcter potestatiu, mitjançant la subscripció de Convenis específics, amb la qual cosa es podrà salvaguardar la necessitat real de comptar amb un Banc estatal de dades, homologable amb el sistema europeu d'estadístiques integrades de protecció social».

Ordre de 27 de maig de 1987. Desenvolupa allò que disposen els articles 7 del Reial Decret 1532/1986, d'11 de juliol, i 8 del Reial Decret 1533/1986, d'11 de juliol, reguladors de les Associacions d'Alumnes i de Pares d'alumnes respectivament (BOE 30 de maig).

Si bé l'Ordre es refereix exclusivament als centres docents públics o privats dependents del Ministeri d'Educació i Ciència, la disposició addicional segona estableix l'obligació de les Comunitats Autònomes d'enviar anualment al Ministeri d'Educació i Ciència, únicament a efectes estadístics, una relació de les associacions, federacions i confederacions radicades en el seu territori.

Ordre de 4 de juny de 1987. Eleccions de vocals dels Consells Reguladors de les

Denominacions d'Origen i Denominacions Específiques (BOE 8 de juny).

Aquesta norma tracta d'establir unes directrius que coordinin els processos d'elecció de vocals dels Consells Reguladors de les Denominacions d'Origen i Específiques. La mateixa Ordre reconeix que aquesta matèria ha estat assumida per les Comunitats Autònomes, però això no obstant imposa aquestes directrius, que nosaltres creiem de dubtosa força vinculant en aquestes comunitats. En tot cas, hi actuaran com a norma supletòria.

També és significatiu que la mateixa Ordre digui que ha estat dictada «d'acord amb les Comunitats Autònomes o, en tot cas, escoltades...»

Un valor diferent cal donar a l'article quart quan existeixi títol estatal de competències perquè es tracti de Consells d'àmbit superior al d'una Comunitat Autònoma o bé de Consells que pertanyin a una Comunitat Autònoma que no hagi assumit competències en aquesta matèria.

Ordre de 28 de maig de 1987. Acreditació de Centres o Establiments privats per a la realització d'anàlisis i proves de control de qualitat de productes de consum (BOE 10 de juny).

Segons la disposició addicional segona, allò que disposa aquesta Ordre s'entendrà sens perjudici de les competències que corresponguin a les Comunitats Autònomes d'acord amb els respectius Estatuts.

Ordre de 28 de maig de 1987. Inscripció de Màquines Agrícoles als Registres Oficials (BOE 10 de juny).

De nou ens trobem davant una norma que pretén establir el tractament uniforme d'una determinada intervenció administrativa, tot reconeixent la seva execució a les Comunitats Autò-

nomes. Com diu l'exposició de motius, «la descentralització administrativa a què ha conduït la nova organització de l'Estat aconsella dictar normes generals que els òrgans competents de les diferents Comunitats Autònomes aplicaran d'una manera uniforme». Així, doncs, funcionalment la competència autonòmica es redueix al nivell de simple execució.

La inscripció i la baixa de les màquines es reconeixen als òrgans competents de les Comunitats Autònomes, tot exigint en alguns casos l'homologació prèvia atorgada per l'Administració estatal.

Ordre de 30 de maig de 1987. Ajuts a la mecanització de la recol·lecció del cotó (BOE 16 de juny).

S'assenyalen les activitats susceptibles de subvenció, així com les quantitats a atorgar, i s'estableix que la tramitació de les peticions la faran les Comunitats Autònomes.

Ordre 35/1987 de 17 de juny. S'hi regula l'ús de les llengües oficials de les Comunitats Autònomes en l'Administració militar (BOE 19 de juny).

Dins la normativa dictada pel que fa a l'ús de les diferents llengües declarades oficials pels Estatuts d'Autonomia, faltava la norma relativa a l'ús d'aquestes llengües per l'administració militar i en les relacions que s'estableixin amb ella. L'Ordre 35/1987 satisfà aquesta necessitat.

Pel que fa a la llengua que emprà l'Administració militar, s'estableix que serà sempre el castellà en tots els actes i les relacions de servei al si de les forces armades.

Pertocant a les relacions escrites, es reconeix la plena validesa de les comunicacions formulades en la llengua oficial de la Comunitat Autònoma i s'as-

senyala que, si l'escrit ha de produir efectes fora de la Comunitat Autònoma però és presentat en aquesta, es traduirà d'ofici. Finalment, es disposa que en les relacions verbals es podrà utilitzar la llengua oficial de la Comunitat Autònoma dins del seu àmbit territorial. Excepcionalment, es podrà sol·licitar a qui s'adreça a l'Administració militar la seva col·laboració per tal que formuli la consulta per escrit.

Reial Decret 808/1987, de 19 de juny. Sistema d'ajuts per a millorar l'eficàcia de les estructures agràries (BOE 26 de juny).

D'acord amb les previsions del Reglament CEE 797/1985, s'estableixen les línies estatals d'ajut encaminades a millorar l'estructura de les explotacions agràries i alhora es procura facilitar-ne i racionalitzar-ne la gestió. En abordar l'aspecte procedimental, es determina que la gestió dels ajuts la faran les Comunitats Autònomes. Conseqüentment, es preveuen els mecanismes de col·laboració entre Administracions, sobretot pel que fa al control del compliment de la normativa comunitària.

La disposició final primera reconeix la possibilitat que les Comunitats Autònomes actuïn amb els seus propis fons dins dels Programes d'ajuts comunitaris.

Resolució de 27 de maig de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Junta d'Andalusia per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 27 de juny).

Es tracta d'harmonitzar allò que estableix la Llei de Reforma i Desenvolupament Agrari i la normativa comunitària sobre zones agrícolament desfavorides.

Ordre de 13 de juny de 1987. Es ratifica el Reglament de la Denominació d'Origen «València» i del seu Consell Regulador (BOE 3 de juliol).

D'acord amb allò que preveu el Reial Decret 4107/1987 de traspassos en aquesta matèria, es ratifica el Reglament aprovat per la Comunitat Autònoma per tal que el defensi l'Administració de l'Estat als àmbits nacional i internacional.

Resolució de 28 de maig de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i el Govern de Canàries per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 6 de juliol).

Resolució de 25 de maig de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Junta de la Comunitat de Castella-la Manxa per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 6 de juliol).

Resolució de 22 de juny de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Junta de Castella i Lleó per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 11 de juliol).

Resolució de 28 de maig de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i el govern de la Rioja per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 14 de juliol).

Resolució de 2 de juny de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Generalitat Valenciana per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 15 de juliol).

Resolució de 26 de juny de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Generalitat de Catalunya per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 17 de juliol).

Resolució de 29 de juny de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel ministeri de Treball i Seguretat Social i la Junta de Galícia en matèria d'inspecció de treball (BOE 17 de juliol).

Resolució de 29 de juny de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Diputació General d'Aragó per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 17 de juliol).

Resolució de 4 de juny de 1987. Es dona publicitat al Conveni de col·laboració entre el Ministeri d'Educació i Ciència i la Conselleria d'Educació de la Comunitat Autònoma de Canàries en matèria d'ensenyament a distància als nivells d'EGB, BUP i COU (BOE 18 de juliol).

Reial Decret 938/1987, de 26 de juny. Es regula el pagament d'indemnitzacions per despeses ocasionades per l'extinció d'incendis forestals (BOE 21 de juliol).

Es promulga el Reial Decret 938/1987 per tal de limitar la seva eficàcia als incendis produïts el 1987. Preveu el mecanisme per a cobrar les indemnitzacions derivades de la mobilització del personal i els mitjans materials que haguessin aportat les diverses Administracions. I determina les despeses rescabables, el procediment per a sol·licitar la indemnització i el subjecte obligat al pagament.

Resolució de 26 de juny de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel Mi-

nisteri de Cultura, el Departament de Cultura i Turisme del País Basc i l'Associació per a la Defensa i Conservació dels Arxius per a l'inventari i la microfilmació dels documents relatius a Euskadi custodiats als arxius estatals (BOE 27 de juliol).

Reial Decret 970/1987, de 17 de juny. Redistribució d'immobles i locals entre l'Administració de l'Estat i l'Administració de la Comunitat Autònoma de Canàries (BOE 28 de juliol).

Reial Decret 983/1987, de 24 de juliol. Normes complementàries al programa coordinat per a l'eradicació de la pesta porcina africana (BOE 30 de juliol).

En virtut d'una Decisió del Consell de la CEE (86/650, de 16 de desembre) es va aprovar més tard el Programa presentat pel Govern espanyol per tal d'eradicar la pesta porcina. El Reial Decret 983/1987 estableix tot de mesures per a garantir l'eficàcia i progressió de l'acció iniciada i, a més, ordena que l'aplicació del Reial Decret es faci «coordinadament entre l'Estat i les Comunitats Autònomes i s'adoptin les mesures necessàries per a aconseguir-ho en l'àmbit de les seves respectives competències».

Reial Decret 995/1987, de 24 de juliol. Es regulen els ajuts a determinades inversions col·lectives per a la millora d'exploracions agràries situades en zones desfavorides (BOE 3 d'agost).

En aplicació de la normativa comunitària es posa en marxa el sistema d'ajuts a les inversions col·lectives previst al títol III del Reglament CEE 797/1985.

Consegüentment, es determinen les zones desfavorides, el règim i la quantia dels ajuts i el procediment de la seva gestió. Pel que fa a aquest darrer

punt s'estableix que la tramitació i la resolució corresponen a les Comunitats Autònomes. Ultra això es diu que, si les Comunitats Autònomes desitgen participar amb els seus recursos propis en el règim d'ajuts, podran fer-ho complementant la subvenció estatal, però sense ultrapassar els límits establerts per la normativa comunitària.

Aquest Reial Decret ha estat desenvolupat per l'Ordre de 3 d'agost de 1987 (BOE 5 d'agost).

Ordre de 20 de juliol de 1987. S'estableixen ajuts per a la lluita contra la tristesa i per a la millora de l'estructura de les plantacions de cítrics (BOE 3 d'agost).

D'acord amb allò que preveu el Decret estatal 2540/1968, de 10 d'octubre, es determina el règim d'ajuts, que serà gestionat per les Comunitats Autònomes.

Resolució de 8 de juliol de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 5 d'agost).

Resolució de 22 de juliol de 1987. Es dona publicitat a l'acord de col·laboració entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Comunitat Autònoma d'Andalusia sobre la migració temporal de la campanya de la maduixa (BOE 12 d'agost).

Reial Decret 1030/1987, de 31 de juliol. Indemnització compensatòria en zones d'agricultura de muntanya (BOE 14 d'agost).

D'acord amb la normativa comunitària i estatal i tenint en compte l'experiència de l'any 1986 (Reial Decret

1684/1986), s'estableixen els criteris i el procediment per a otorgar els ajuts a les zones d'agricultura de muntanya.

La tramitació i la resolució dels ajuts corresponen a les Comunitats Autònomes i així mateix es determina la participació estatal i de les Comunitats Autònomes en el finançament dels ajuts.

Aquest Reial Decret ha estat desenvolupat per l'Ordre de 26 d'agost de 1987 (BOE 29 d'agost).

Ordre de 31 de juliol de 1987. Es ratifica el Reglament de la Denominació d'Origen «Utiel-Requena» i del seu Consell Regulador (BOE 14 d'agost).

D'acord amb el Reial Decret 4107/1982 sobre traspàs de funcions i serveis a la Comunitat Valenciana, es ratifica el Reglament autonòmic per tal que sigui defensat per l'Administració de l'Estat en els àmbits nacional i internacional.

Resolucions de 29 de juliol de 1987 per les quals es dóna publicitat als Convenis establerts per l'INEM i la Diputació Regional de Cantàbria, la Junta de Castella i Lleó i la Junta de Galícia per a la contractació temporal de treballadors en obres d'interès general i social (BOE 17 d'agost).

Reial Decret 1031/1987, de 26 de juny. Designació de representants a Catalunya de la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Històric Espanyol (BOE 14 d'agost).

Després de l'experiència acumulada en l'aplicació del Reial Decret 1712/1984 i en virtut de les novetats introduïdes per la Llei del Patrimoni Històric Espanyol, es reordena el mecanisme per a tramitar els expedients d'exportació d'objectes artístics per

punts fronterers situats al territori de l'esmentada Comunitat. Es deroga el Reial Decret 1712/1984.

Resolució de 27 de juliol de 1987. Es dóna publicitat al Conveni establert per l'INEM i la Generalitat de Catalunya per a la contractació temporal de treballadors parats en obres d'interès general i social (BOE 18 d'agost).

Resolucions de 3 de juliol de 1987. Es dóna publicitat als Convenis de cooperació per a la restauració hidrològicoforestal de conques establerts per la Direcció General del Medi Ambient, la Conselleria de Política Territorial de la Comunitat Autònoma de Canàries, la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Monts de la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó, la Conselleria d'Agricultura i Pesca de la Comunitat Autònoma de Balears, la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Principat d'Astúries i l'ICONA (BOE de 21 i 26 d'agost).

Resolució de 31 de juliol de 1987. Es dóna publicitat al Conveni de cooperació per a la restauració hidrològicoforestal de conques entre el IARA, l'AMA, tots dos de la Junta d'Andalusia, i l'ICONA (BOE 25 d'agost).

Resolució de 16 de juliol de 1987. Es dóna publicitat al Conveni establert pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Comunitat Autònoma de Galícia per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 25 d'agost).

Resolucions de 19 d'agost de 1987. Es dóna publicitat als Convenis establerts per l'INEM i les Comunitats Autònomes de la Rioja, Illes Balears, Comunitat Foral de Navarra, Junta d'Andalusia, Comunitats Autònomes de Ca-

nàries i Múrcia i Principat d'Astúries per a la contractació temporal de treballadors parats en obres d'interès general i social (BOE 29 d'agost).

Resolució de 24 d'agost de 1987. Es dona publicitat a l'Acord subscrit pel Ministeri de Sanitat i Consum i el Conseller de Sanitat i Benestar Social del govern de Navarra en matèria de salut pública (BOE 4 de setembre).

Resolució de 24 d'agost de 1987. Es dona publicitat a l'Acord subscrit pel Ministeri de Sanitat i Consum i el President del govern regional de la Comunitat Autònoma de Múrcia sobre coordinació de l'assistència sanitària (BOE 7 de setembre).

Ordre de 10 de setembre de 1987. Ensenyament del basc als centres docents de la Comunitat Foral de Navarra (BOE 12 de setembre).

Desenvolupa allò que va establir la Llei Foral 18/1986, de 15 de desembre, de l'èuscar, i incorpora l'ensenyament del basc als centres docents de la Comunitat Foral de Navarra.

Ordre de 3 de setembre de 1987. Es modifiquen les Ordres de 22 de març de 1975 i de l'11 de setembre de 1976 en els apartats relatius al COU (BOE 14 de setembre).

A l'apartat tercer s'estableix: «*Las Comunidades autónomas que, en su caso, hayan sido autorizadas a incluir en el Plan de Estudios de este curso enseñanzas de lengua y literatura propias, podrán incorporarlas aplicando los mismos criterios utilizados anteriormente*».

Resolucions de 10 de setembre de 1987. Es dona publicitat als Convenis entre l'INEM i les Comunitats Autònomes d'Aragó, Castella-la Manxa i València

per a la contractació temporal de treballadors desocupats en obres d'interès general i social (BOE 21 de setembre).

Resolució de 22 de setembre de 1987. Es dona publicitat al Conveni entre l'INEM i la Junta d'Extremadura per a la contractació temporal de treballadors en obres d'interès general i social (BOE 7 d'octubre).

Resolucions de 24 de setembre de 1987. Es dona publicitat als Convenis de cooperació per a la restauració hidrològicoforestal de conques, subscrits per l'ICONA i les Conselleries competents de les Comunitats Autònomes d'Aragó, Extremadura, Madrid i València (BOE 9 d'octubre).

Resolució de 28 de setembre de 1987. Es dona publicitat al Conveni subscrit pel Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia per a la coordinació de la política de desocupació (BOE 14 d'octubre).

Resolució de 5 d'octubre de 1987. Es dona publicitat als Convenis entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Diputació General d'Aragó, Diputació regional de Cantàbria, Comunitats de Madrid, la Rioja i València en matèria d'informació sobre acció social i serveis socials (BOE 21 d'octubre).

Resolució de 9 d'octubre de 1987. Es dona publicitat al Conveni entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i el Govern de Navarra per a la coordinació de la política d'ocupació (BOE 26 d'octubre).

Ordre de 29 de setembre. Es regulen les declaracions d'interès turístic nacional i internacional (BOE 27 d'octubre).

Aquesta Ordre ministerial de 29 de setembre pot ser discutida pel que fa a la competència de qui la dicta. El turisme és una matèria assumida com a exclusiva per les Comunitats Autònomes. La justificació de la intervenció estatal, es mira de cercar-la en el caràcter de foment que posseeix aquesta intervenció, cosa que la convertiria en una actuació concurrent amb l'autonòmica.

Amb aquesta finalitat promocional es regulen les declaracions honorífiques «Festa d'interès turístic nacional o internacional», «Llibre d'interès turístic nacional» i la declaració d'«Interès turístic nacional» per a pel·lícules i altres obres àudio-visuals. Amb aquesta finalitat s'estableix el procediment a seguir per a l'obtenció de la menció honorífica i els drets que se'n deriven.

Resolució de 26 d'octubre de 1987. S'hi regula l'incentiu per al control de rendiment de les femelles lleteres (BOE 31 d'octubre).

Desenvolupa l'Ordre d'11 de febrer de 1986 sobre les subvencions a percebre del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació a través de les Comunitats Autònomes.

Resolucions de 14 d'octubre de 1987. Es dóna publicitat als Convenis establerts entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i les Comunitats Autònomes d'Andalusia, Canàries, Balears i Astúries en matèria d'informació sobre acció social i serveis socials (BOE 3 de novembre).

Resolucions de 23 d'octubre de 1987. Es dóna publicitat als Convenis establerts entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Junta de Castella i Lleó en matèria d'informació sobre acció social i serveis socials (BOE 5 de novembre).

Resolució de 22 de setembre de 1987. Es dóna publicitat als Convenis subscrits pel Ministeri d'Educació i Ciència i les Comunitats Autònomes de Canàries, Galícia i València per al programa d'escoles viatgeres (BOE 5 de novembre).

Ordre de 21 d'octubre de 1987. S'estableixen normes mínimes per a la protecció de les gallines ponedores en bateria (BOE 10 de novembre).

Es compleix així la Directriu 86/113/CEE, de 25 de març de 1986, que cerca d'evitar sofriments i incomoditats excessives a les aus. D'aquesta manera el Ministeri d'Agricultura regula una matèria que, en principi, és de competència autonòmica.

L'Ordre ministerial estableix que el control del seu compliment correspon a les Comunitats Autònomes, encara que, afegeix, a efectes de coordinació un expert del Ministeri s'unirà als de les Comunitats Autònomes per tal d'acompanyar conjuntament l'inspector comunitari.

Es recomana la lectura de l'Ordre per tal de comprovar l'elevat grau de protecció jurídica de l'espècie animal *Gallus gallus*.

Resolució de 27 d'octubre de 1987. Es dóna publicitat al Conveni de cooperació entre el Ministeri d'Educació i Ciència i la Comunitat de Madrid en matèria educativa (BOE 13 de novembre).

Reial Decret 1407/1987, de 13 de novembre. Es regulen les entitats d'inspecció i control reglamentari en matèria de seguretat dels productes, equips i instal·lacions industrials (BOE 19 de novembre).

Aquest Reial Decret mira d'adequar a l'Estat de les autonomies el règim de

creació i actuació de les entitats col·laboradores en matèria d'inspecció industrial. Per això estableix un marc general nou per a la creació i actuació de les Entitats d'Inspecció i Control Reglamentari, noves entitats de col·laboració de l'Estat o de les Comunitats Autònomes. Es crea un Registre estatal i es permet a les Comunitats Autònomes ampliar les exigències a les noves Entitats, si bé queda reservada a l'Estat l'autorització per a actuar com a Entitat d'Inspecció i Control.

Resolució de 17 de novembre de 1987. Es dóna publicitat al Conveni establert el 29 de juny de 1987 entre l'IEAL i l'IVAP sobre descentralització de les proves de selecció per a l'accés als cursos de formació de funcionaris amb habilitació de caràcter nacional i realització dels cursos (BOE 20 de novembre).

Reial Decret 1423/1987, de 22 de novembre. Es donen normes sobre les substàncies d'acció hormonal i tireostàtica d'ús en els animals (BOE 23 de novembre).

Es promulga aquest Reial Decret en aplicació de les Directrius 85/358 i 85/649/CEE i així es faculta els Departaments d'Agricultura, Pesca i Alimentació i Sanitat i Consum per a desenvolupar la norma reglamentària (remissió normativa que, curiosament, és continguda en l'exposició de motius o prèambol d'aquest Reial Decret). Novament, doncs, la normativa comunitària s'utilitza per a legitimar la intervenció estatal.

L'article 7 estableix, a més, que la vigilància del compliment de la norma correspon a l'Administració de l'Estat, encara que, afegeix, sens perjudici de les competències que puguin correspondre a les Comunitats Autònomes o ens locals.

Resolucions de 4 de novembre de 1987. Es dóna publicitat als Convenis-Programa entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i les Comunitats Autònomes d'Andalusia, Aragó, Canàries, Madrid, València, Castella-Lleó i Extremadura en desenvolupament de programes per a situacions de necessitat (BOE 24 i 25 de novembre).

Reial Decret 1436/1987, de 25 de novembre. Es modifica parcialment l'article 14 del Reial Decret 1279/1985, de 24 de juliol (BOE 26 de novembre).

Per tal de posar en marxa de manera urgent i eficaç l'organisme estatal de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària s'estableix: «*Los puestos de trabajo del Centro de Gestión Catastral y Cooperación Tributaria, tanto en los servicios centrales como en los periféricos, serán cubiertos por funcionarios de la Administración del Estado, de las Comunidades Autónomas y de las Corporaciones Locales indistintamente, de acuerdo con la legislación en vigor y con lo que establezcan las relaciones de puestos de trabajo. Dichos funcionarios quedarán en la situación que corresponda sin que esta adscripción pueda representar ningún perjuicio en su situación funcional.*»

Reial Decret 1437/1987, de 25 de novembre. Es refonen l'INAP i l'IEAL (BOE 26 de novembre).

Resolució de 4 de novembre de 1987. Es dóna publicitat al Conveni-Programa establert entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Comunitat Autònoma de Cantàbria per al desenvolupament de programes per a situacions de necessitat (BOE 27 de novembre).

Resolució de 6 de novembre de 1987. Es dóna publicitat al Conveni establert entre el Ministeri de Treball i Seguretat

trat Social i la Junta de Galícia en matèria d'informació sobre acció social i serveis socials (BOE 27 de novembre).

Ordre de 19 de novembre de 1987. S'instrumenta la concessió de la prima en benefici dels ramaders de bestiar oví i cabrum per a la campanya de comercialització 1987 (BOE 27 de novembre).

Es regula el procediment per a tenir accés a les primes que permet la normativa de la Comunitat Europea i es reconeix a les Administracions autonòmiques la competència per a tramitar i resoldre les sol·licituds, informant en tot cas l'Administració estatal.

Resolució de 29 d'octubre de 1987. Es dona publicitat al Conveni subscrit pel Ministeri d'Educació i Ciència i la Junta d'Andalusia sobre el programa d'escoles viatgeres (BOE 28 de novembre).

Ordre de 29 d'octubre. S'estableixen les normes sanitàries per a la tramesa del bestiar boví i porquí a altres Estats membres de la CEE (BOE 1 de desembre).

En compliment de la Directriu 64/432/CEE i de la normativa estatal sobre requisits sanitaris, es regula el procediment per a portar a terme la tramesa d'animals de l'espècie bovina i porcina des d'Espanya a altres Estats de la CEE. Element essencial és el certificat sanitari, per a l'obtenció del qual s'haurà de comptar amb les dades que faciliten les Administracions autonòmiques.

Ordre de 19 de novembre 1987. Mercat d'ous per a incubar (BOE 4 de desembre).

Un cop més es promulga una norma estatal per a l'aplicació interna de Di-

rectrius comunitàries, tot reconeixent a les Comunitats Autònomes la gestió d'aquesta normativa.

Real Decret 1494/1987, de 4 de desembre. Mesures de finançament d'actuacions protegides en matèria d'habitatge (BOE 12 de desembre).

Amb aquest Real decret l'Administració estatal estableix un sistema complet d'ordenació d'ajuts en el camp de l'habitatge, sistema dins del qual les Comunitats Autònomes passen a tenir un protagonisme secundari i, en tot cas, condicionat per la normativa aprovada. Les actuacions protegibles són l'habitatge de protecció oficial, la rehabilitació d'habitatges i la urbanització de sòl per a habitatges de protecció oficial.

Resolució de 6 de novembre de 1987. Es dona publicitat als Convenis de col·laboració entre el Ministeri d'Educació i Ciència i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i la Conselleria d'Educació de la Junta de Galícia en matèria de dotació de llibres, material didàctic i educació compensatòria (BOE 12 de desembre).

Resolució de 13 de novembre de 1987. Es dona publicitat al Conveni-Programa entre el Ministeri de Treball i Seguretat Social i la Comunitat Autònoma de Galícia per al desenvolupament de programes per a situacions de necessitat (BOE 12 de desembre).

Resolució de 12 de novembre de 1987. Es dona publicitat al Conveni de col·laboració entre el Ministeri d'Educació i Ciència i la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat valenciana en matèria de dotació de llibres, material didàctic i educació compensatòria (BOE 14 de desembre).

Resolució de 15 de novembre de 1987. Es dona publicitat al Conveni establert entre el Ministeri d'Educació i Ciència i el Govern Basc sobre el programa d'escoles viatgeres (BOE 14 de desembre).

Reial Decret 1535/1987, d'11 de desembre. S'aprova el Reglament que desenvolupa la Llei 50/1985 d'incentius regionals per a la correcció dels desequilibris econòmics interterritorials (BOE 15 de desembre).

Amb aquest Reial Decret es desenvolupa la Llei 50/1985, de 27 de desembre, en els seus aspectes generals, i es completa el marc normatiu amb els Reials Decrets que es promulguin per a les diverses zones afectades en funció de les seves característiques singulars. El Reglament es divideix en dos títols: el primer desenvolupa el concepte i les classes d'incentius regionals i determina els criteris generals per a la seva aplicació, mentre que el segon s'ocupa dels òrgans gestors dels incentius regionals i del procediment de la seva administració.

Les Comunitats Autònomes intervindran en la delimitació de les zones de caràcter prioritari, formularan les seves previsions perquè el Govern les tingui en consideració en aprovar els Reials Decrets singulars per a cada zona, participaran en els òrgans gestors i realitzaran el control i seguiment dels expedients (vegeu l'article 23). Això no obstant, l'òrgan principal en tota la fase d'execució de la política d'incentius regionals és el Consell Rector, òrgan de l'Administració estatal.

Ordre de 10 de desembre de 1987. Es regula la Comissió de Beques i Ajuts a l'Estudi (BOE 16 de desembre).

Es modifica la Comissió de Beques i

Ajuts a l'Estudi, òrgan consultiu regulat pel RD 2298/1983, de 28 de juliol, convertint l'òrgan col·legiat en òrgan amb participació d'«*un representante de cada una de las Comunidades Autónomas que así les interese, con plena competencia en materia de educación, que hayan recibido los correspondientes servicios y medios*».

Resolucions de 12 de novembre de 1987.

Es dona publicitat als Convenis establerts entre el Ministeri d'Educació i Ciència i les Comunitats Autònomes d'Andalusia i Canàries en matèria de dotació de llibres i material didàctic i educació compensatòria (BOE 16 de desembre).

Reial Decret 1550/1987, de 18 de desembre. S'estén a les entitats públiques el deure de presentar una declaració o relació anual d'operacions amb terceres persones (BOE 19 de desembre).

Aquest Reial Decret desenvolupa la previsió de l'article 112 de la Llei General Pressupostària que afecta les Comunitats Autònomes i els organismes que en depenen.

Ordre de 22 de desembre de 1987. Requisits als quals s'haurà d'ajustar l'adaptació dels estatuts de les cooperatives a la Llei 3/1987 de 2 d'abril, General de Cooperatives (BOE 29 de desembre).

A l'exposició de motius es diu: «*Lo dispuesto en la presente Orden se entiende sin perjuicio de las competencias que corresponden a las Comunidades Autónomas que, en el marco constitucional y en virtud de sus Estatutos, hayan asumido competencias legislativas, o de desarrollo legislativo, en materia de cooperativas, respecto de las cuales se aplicará supletoriamente lo aquí regulado, según lo prevenido en la transitoria tercera, número 7, de la Ley 3/1987, de 2 de abril.*»

TRANSFERÈNCIES**Aragó**

Reial Decret 1027/1987, de 24 de juliol.
Ampliació de mitjans en matèria de Patrimoni arquitectònic, control de la qualitat de l'edificació i habitatge (BOE 10 d'agost).

Astúries

Reial Decret 963/1987, de 17 de juliol.
Ampliació de mitjans en matèria de Patrimoni arquitectònic, control de la qualitat de l'edificació i habitatge (BOE 28 de juliol).

Castella-la Manxa

Reial Decret 1114/1987, de 28 d'agost.
Ampliació de mitjans en matèria de Patrimoni arquitectònic, control de la qualitat de l'edificació i habitatge (BOE 14 de setembre).

Castella-Lleó

Reial Decret 1115/1987, de 28 d'agost.
Ampliació de mitjans en matèria de Patrimoni arquitectònic, control de la qualitat de l'edificació i habitatge (BOE 14 de setembre).

Catalunya

Reial Decret 610/1987, de 3 d'abril. Ampliació de mitjans personals en matèria de Treball, Gabinetes Provincials de l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball i Formació Professional Reglada (BOE 12 de maig).

Reial Decret 611/1987, de 24 d'abril.
Modificació i ampliació de mitjans patrimonials en matèria de Treball i Seguretat Social (BOE 12 de maig).

Reial Decret 756/1987, de 5 de juny.
Ampliació de funcions en matèria d'indústria, energia i mines (BOE 20 de juny).

Reial Decret 1137/1987, d'11 de setembre.
Confraries de Pescadors (BOE 23 de setembre).

Galícia

Reial Decret 1283/1987, de 2 d'octubre.
Ensenyament professional nàutic pesquer (BOE 17 d'octubre).

Illes Balears

Reial Decret 1281/1987, de 2 d'octubre.
Patrimoni arquitectònic, control de qualitat de l'edificació i habitatge (BOE 17 d'octubre).

La Rioja

Reial Decret 1493/1987, de 16 d'octubre.
Patrimoni arquitectònic, control de qualitat de l'edificació i habitatge (BOE 11 de desembre).

Múrcia

Reial Decret 1434/1987, de 25 de novembre.
Patrimoni arquitectònic, control de qualitat de l'edificació i habitatge (BOE 26 de novembre).

País Basc

Reial Decret 1282/1987, de 2 d'octubre. Ampliació d'immobles del Reial Decret 3069/1980, de 26 de setembre (BOE 17 d'octubre).

Reial Decret 1476/1987, de 2 d'octubre. INSERSO (BOE 3 de desembre).

Reial Decret 1536/1987, de 6 de novembre. INSALUD (BOE 15 a 21 de desembre).

Reial Decret 1684/1987, de 6 de novembre. Provisió de mitjans materials i econòmics per al funcionament de l'Administració de Justícia (BOE 31 de desembre).

València

Reial Decret 1284/1987, de 2 d'octubre. Redistribució d'immobles i locals (BOE 17 d'octubre).

Reial Decret 1452/1987, de 27 de novembre. S'amplia la relació d'immobles del Reial Decret 3066/1983, de 13 d'octubre (BOE 28 de novembre).

Reial Decret 1456/1987, de 16 d'octubre. Patrimoni arquitectònic, control de qualitat de l'edificació i habitatge (BOE 30 de novembre).

Reial Decret 1612/1987, de 27 de novembre. INSALUD (BOE 30 de desembre a 23 de gener).

1.3. TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

1.3.1. SENTÈNCIES DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

A cura de Joaquim Ferrer i Joan Lluís Pérez Francesch

Sentència 74/1987, de 25 de maig. Recurs d'inconstitucionalitat 194/1984. Legitimació activa del Govern basc (arts. 162.1.a) de la Constitució i 32.2 de la LOTC). Dret a l'assistència gratuïta d'interpret als espanyols que desconeguin o presentin un coneixement defectuós del castellà (art. 520.2.e) de la LECr i art. 17.3 de la Constitució)

Ponent:

Àngel Latorre Segura

1. Recurs d'inconstitucionalitat plantejat pel Govern basc contra la Llei Orgànica 14/1983, de 12 de desembre, per la qual es desenvolupa l'article 17.3 de la Constitució en matèria d'assistència lleturada al detingut i al pres i es modifica els articles 520 i 527 de la Llei d'Enjudiciament Criminal (LECr). La part actora sosté la seva legitimació activa a partir dels articles 162.1.a) de la Constitució i 32.2 de la LOTC, i entén que aquesta té una doble legitimitat: la defensa dels interessos propis i la defensa dels interessos generals, en la mesura en què els productes legislatius de l'Estat-aparell poden afectar l'àmbit d'autonomia.

En aquest sentit, l'article 520.2.e) de la LECr pot limitar el dret constitucional dels ciutadans bascos a declarar en la seva pròpia llengua, cooficial juntament amb el castellà a la Comunitat Autònoma basca (art. 3.2 de la Constitució i art. 6.1 de l'Estatut d'Autonomia del País Basc). La part actora sosté, en conseqüència, una «inconstitucionalitat per omisió», ja que no es reconeix als bascos l'ús de l'euscar en les seves relacions amb l'Administració, ja sigui central o autonòmica, ra-

dicada al País Basc. Aquesta té un deure positiu de conèixer i propiciar la comunicació en la llengua pròpia de la Comunitat Autònoma.

De tot plegat se'n derivaria, segons la part actora, una indefensió del detingut (art. 24.1 i 2 de la Constitució) i un tracte discriminatori per raó de la llengua (art. 14 de la Constitució).

L'Advocat de l'Estat, per la seva part, objecta qüestions formals com ara la concreció i l'ambigüitat de la demanda, juntament amb la manca de legitimació activa, ja que entén que les Comunitats Autònomes només poden interposar recursos d'inconstitucionalitat per a la defensa dels interessos propis, però no pas dels generals, com seria el cas present, que tractaria sobre drets i deures dels ciutadans, és a dir, una part del bloc de la constitucionalitat. A aquest efecte, remet a les STC 25/1981, de 14 de juliol, i 84/1982, de 23 de desembre. D'altra banda, sosté que el dret a declarar té la seva seu específica a l'article 24.2 de la Constitució i no a l'article 17.3 de la nostra norma suprema, de manera que no hi ha inconstitucionalitat per omisió, al·ludint aquí la STC 5/1984, de 24 de gener, en què el Tribunal Constitucional va declarar el dret a ser assistit per un

intèrpret en el cas d'incomprensió o falta de fluïdesa de l'idioma emprat. Finalment, entén que el dret a declarar deriva d'un dret fonamental i no de l'oficialitat de l'euscar a la Comunitat Autònoma basca, fent al·lusió una vegada més a la STC 25/1981.

Respecte a l'article 14 de la Constitució —principi d'igualtat davant la llei—, l'Advocat de l'Estat parteix del principi que no hi ha desigualtat de tracte entre persones per raó de la llengua, ja que la finalitat de la norma és garantir al detingut la comprensió de les raons de la seva detenció. Així, l'article 520.2.e) de la LECr no s'ha d'interpretar en el sentit que hi hagi negació del dret a un intèrpret en el cas que es tracti d'espanyols que posseeixin un coneixement deficient del castellà. S'esmenta de manera expressa els estrangers perquè en aquest cas és possible una presumpció d'ignorància del castellà no extensible de la mateixa manera als espanyols, que tenen el deure de conèixer-lo segons l'article 3.1 de la Constitució, de manera que més aviat seria aplicable una presumpció contrària.

2. El Tribunal Constitucional afirma la legitimació activa del Govern basc per promoure aquest recurs d'inconstitucionalitat, ja que interpreta l'article 32.2 de la LOTC en el sentit que *«la esfera de interès de la Comunidad Autónoma que justifica su legitimación no se identifica con la defensa de sus competencias y que basta para tal legitimación con que esos intereses se vean afectados por la regulación estatal de una materia sobre la cual también la Comunidad dispone de competencias propias»*, seguint una doctrina ja mantinguda a les STC 84/1982 i 26/1987, de 27 de febrer (Fonament jurídic primer).

La impugnació se centra en l'article 520.2.e) de la LECr, redactat segons la Llei Orgànica 14/1983. Aquest precepte incideix en l'àmbit d'autonomia de la

Comunitat Autònoma basca atès que les normes relatives a la llengua que s'ha de fer servir en les relacions entre detinguts o presos i l'Administració policíaca han de ser aplicades també per la policia autònoma basca, sobre la qual la Comunitat Autònoma té competències d'organització, règim i comandament, segons l'article 17 de l'Estatut d'Autonomia del País Basc.

Per al Tribunal Constitucional, si els estrangers detinguts o presos tenen dret a ser assistits gratuïtament per un intèrpret quan no compreguin o no parlin castellà, amb l'objecte de ser informats dels seus drets, fer-los valer i realitzar la seva declaració davant la policia, també s'ha d'admetre per als espanyols que es troben en la mateixa situació, ja que el precepte impugnat fa referència a «tota persona». Altrament, hi podria haver indefensió, i es vulneraria a més el principi d'igualtat davant la llei. En aquest cas s'afectaria el dret fonamental de defensa —en els termes dels articles 17.3 i 24.2 de la Constitució—, que comprèn no només les actuacions judicials sinó també les policiaques. Un dret d'aplicació directa i immediata que, en el cas que presenti interposició legislativa, aquesta ha d'estar orientada a dotar-lo de més eficàcia. D'altra banda, la presumpció general i inicial que tots els espanyols coneixen el castellà pot quedar fàcilment desvirtuada *«cuando el detenido o preso alega verosímelmente su ignorancia o conocimiento insuficiente o esta circunstancia se pone de manifiesto en el transcurso de las actuaciones policiales»* (Fonament jurídic tercer).

En definitiva, l'article 520.2.e) de la LECr, des del moment que concedeix la possibilitat d'assistència d'intèrpret als estrangers i no als espanyols que no coneixen correctament el castellà, suposa una «deficiència legislativa» (Fonament jurídic quart) però no una inconstitucionalitat per omissió, com pretén el Govern

basc, ja que aquest tipus d'inconstitucionalitat només existeix «*cuando la Constitución impone al legislador la necesidad de dictar normas de desarrollo constitucional y el legislador no lo hace*» (STC 24/1982, de 13 de maig, Fonament jurídic tercer). Per tant, aquest article és constitucional sempre que s'interpreti en el sentit ampli i no excloent, la qual cosa porta a la consideració que tots els espanyols que desconeguin o presentin un coneixement defectuós del castellà s'han de veure afavorits pel que preveu aquest precepte, i no solament els bascos.

3. Ens trobem davant d'una sentència interpretativa en la qual el Tribunal Constitucional especifica quina lectura s'ha de fer del precepte impugnat perquè estigui d'acord amb la Constitució seguint el principi de conservació de la norma. D'aquesta manera, es dota l'article 520.2.e) de la LECr d'un sentit integrador sense diferències per raó de la condició política d'espanyols o estrangers. Ara bé, la força vinculant de la decisió de l'Alt Tribunal haurà de ser necessàriament completada per l'establiment de les condicions materials perquè sigui executada, concretament pel que fa al problema de la normalització lingüística dels idiomes diferents del castellà cooficials en les diferents Comunitats Autònomes, perquè siguin emprats en un pla d'igualtat amb aquest per totes les Ad-

ministracions públiques allí radicades. En aquest ordre de coses, hi hauria en principi dues possibilitats de futur: o bé potenciar l'assistència d'interpret als espanyols que no comprenguin o desconeguin el castellà o bé tendir al bilingüisme en tots els ordres, cosa que implicaria que tant l'administració policíaca com la judicial propiciessin les respectives declaracions en qualsevol dels dos idiomes.

D'altra banda, la sentència palesa una vegada més l'aplicabilitat directa dels drets fonamentals, que no cedeix en el cas que un deure constitucional entri en conflicte amb ell. A més, no es confon el dret a ser assistit per un interpret amb el mer fet de conèixer els càrrecs en contra, ja que s'afirma que aquell consisteix en un element o component imprescindible per a l'existència d'un autèntic dret de defensa.

Pel que fa a la legitimació activa del Govern basc, el Tribunal Constitucional distingeix entre reivindicació competencial i un àmbit més ampli de capacitat processal a partir de l'article 32.2 de la LOTC i en el marc del recurs d'inconstitucionalitat, al servei del principi de supremacia constitucional, per a la depuració de l'ordenament jurídic-constitucional de l'Estat-comunitat, dins d'un plantejament cooperatiu entre els diferents poders públics que en formen part.

J. L. P. F.

Sentència 87/1987, de 2 de juny. Conflicte de competències 220/1984. Classificació de pel·lícules cinematogràfiques i material àudio-visual.

Ponent:

Antonio Truyol Serra.

Establert a la STC 49/1984 que les qualificacions de films «X» i d'«art i assaig» corresponien a l'Estat, el nucli del debat

en aquest conflicte el constituïa la qualificació de les pel·lícules per edats. Per a la representació de l'Estat, les competències autonòmiques es redueixen en matèria de cultura a l'activitat de foment sense que puguin originar mesures de policia. En

conseqüència, la regulació a què havia procedit la Generalitat de Catalunya mitjançant el Decret 495/1983, de 8 de novembre, i l'Ordre de 21 de novembre del mateix any, envaïa la competència estatal.

El Tribunal Constitucional segueix el criteri de considerar prevalent la competència més específica i, en una primera aproximació, constata que la matèria correspon principalment als enunciats «lleure» i «espectacles» (apartats 29 i 3, de l'article 9 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya).

Vençut l'obstacle de l'absència d'atribució competencial, dues qüestions són objecte de l'atenció del Tribunal. Primerament, es pregunta si la regulació és obstacle a la lliure circulació. La resposta que es dona és especialment contundent en l'argumentació:

«No lo es, en primer lugar, la presunta quiebra de lo prevenido en el art. 139.2 de la Constitución, pues es claro que nunca podrá considerarse «obstáculo» para la libre circulación de bienes en todo el territorio el efecto que se siga de la aplicación de una norma que resulta, por su objeto y por su contenido, de indiscutible competencia autonómica, llevando la argumentación contraria, más bien, a una inadmisibile constricción de las potestades autonómicas en aras de un entendimiento del principio de unidad del mercado que no se compadece con la forma compleja de nuestro Estado.»

El segon problema que s'examina és el de la possible incidència de la normativa de la Generalitat en l'àmbit de la llibertat d'expressió. La resposta és igualment negativa:

«Ciertamente, la admisión de una competencia autonómica como la aquí controvertida puede llevar aparejada la consecuencia de que, en diversas partes del territorio nacional, un idéntico objeto (película cinematográfica o material audiovisual) reciba una diversa clasificación en virtud de la edad del público al que pueda considerarse correctamente destinado, pero tal efecto —connatural a la pluralidad de criterios que, en este extremo, pueden válidamente coexistir en los distintos ordenamientos territoriales— no incide de modo negativo sobre libertad alguna de las consagradas en el artículo 20.1 de la Constitución ni habrá de deparar, por lo mismo, un régimen distinto de éstas en lo que llama el letrado del Estado el "espacio cultural español".»

Però, en aquest cas, el Tribunal Constitucional assenyala que la no ingerència en l'àmbit de la llibertat d'expressió es basa en el simple caràcter indicatiu de la classificació en qüestió. Aquesta consideració redueix la importància pràctica de la competència classificadora que es reconeix a la Generalitat.

J.F.

Sentència 88/1987 de 2 de juny. Conflicte de competències 496/1984. Subvencions en matèria de turisme.

Ponent:
Francisco Rubio Llorente.

Una vegada més el Tribunal Constitucional ha d'ocupar-se del difícil problema de la relació entre competències sobre sectors materials i activitat de foment. Mal-

grat les afirmacions de la STC 95/1986, en el sentit que la potestat de despesa de l'Estat no podria significar una alteració del sistema de distribució de competències, la qüestió no es pot considerar resolta. A la solució no hi contribueix aquesta brevíssima sentència a la qual ens referim.

La Generalitat de Catalunya reclamava la tramitació i resolució de l'atorgament de subvencions turístiques sense assignació nominativa amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat. El Tribunal, havent contemplat el conflicte en els termes en què el planteja la Generalitat, considera suficient la participació d'aquesta en el procediment mitjançant un informe i, per tant, declara que la competència de la disposició debatuda correspon a l'Estat.

La Generalitat no havia impugnat les corresponents disposicions de la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat i «... lo cierto es que el Consejo Ejecutivo de la Generalitat catalana acepta expresamente, en el escrito de planteamiento del conflicto, la posibilidad de que el Estado subvencione, con cargo

a sus presupuestos generales, actividades turísticas de instituciones y empresas que radiquen en el territorio de Cataluña.»

Els raonaments del Tribunal ens mostren que el problema competencial s'ha de plantejar amb major radicalitat. Acceptada una regulació material i una titularitat patrimonial, el procediment esdevé quelcom intern a l'Administració titular dels fons. La solució podria ésser de diferent signe si el que es discutís fos el mateix finançament o els criteris reguladors del sector. Sobre aquesta complicada qüestió no ha tingut ocasió de pronunciar-se en aquest cas la jurisprudència constitucional.

J.F.

Sentència 99/1987, d'11 de juny. Recurs d'inconstitucionalitat 763/1983. Llei de Mesures per a la Reforma de la Funció Pública.

Ponent:

Carlos de la Vega Benayas

Els problemes de què s'ocupa la sentència a què donà lloc el recurs promogut per 53 diputats del Congrés contra la Llei 30/1984, de 2 d'agost, no afecten principalment qüestions relacionades amb l'autonomia. Els preceptes de la llei declarats inconstitucionals, ho són perquè no respecten la reserva de llei de l'article 103.3 de la Constitució o la congelació de rang produïda per la regulació en llei orgànica.

En la sentència es fa referència a les bases o legislació bàsica. Respecte a aquesta qüestió, el pronunciament més important és la configuració pel Tribunal de la possibilitat de normes bàsiques per a regular situacions provisionals, cosa que anomena «bases coyunturales».

Sense referir-se directament al repartiment de competències entre Estat i Co-

munitats autònomes, en ocupar-se de la reserva de llei, la sentència determina el contingut de l'expressió «règim estatutari» del art. 149.1.18 CE.:

«Es éste, desde luego, un ámbito cuyos contornos no pueden definirse en abstracto y a priori, pero en el que ha de entenderse comprendida, en principio, la normación relativa a la adquisición y pérdida de la condición de funcionario, a las condiciones de promoción en la carrera administrativa y a las situaciones que en ésta puedan darse, a los derechos y deberes y responsabilidad de los funcionarios y su régimen disciplinario, así como a la creación e integración, en su caso, de Cuerpos y Escalas funcionariales y al modo de provisión de puestos de trabajo al servicio de las Administraciones públicas....»

És remarcable també la interpretació de l'abast dels drets adquirits pels funcionaris transferits d'acord amb els preceptes dels diversos Estatuts d'autonomia:

«Sin perjuicio de recordar que este art. 12 es declarado básico, no hay tal contradicción o discordancia de la Ley con los Estatutos, pues la garantía que éstos establecen hay que referirla sólo en cuanto a ellos mismos y al derecho de las diversas Comunidades en relación con la situación jurídica y derechos que la legislación estatal reconozca a los funcionarios transferidos, lo que no implica, evidentemente, que la misma no pueda ser alterada en los límites constitucionales, conforme a la competencia señalada por el art. 149. 1. 18 CE y según se ha examinado en fundamento anterior. Esta competencia, para establecer el régimen básico de los funcionarios, no entraña una reforma de los Estatutos como parecen insinuar los recurrentes.»

Convé de destacar dos aspectes més, marginals en la sentència, però d'importància general. En primer lloc, una decidida posició favorable al control dels «interna corporis» basada en el valor superior del pluralisme polític, si bé la posició de principi no porta en aquest cas a l'estimació d'infracció constitucional de cap mena:

«Aunque el art. 28.1 de nuestra Ley Orgánica no menciona los Reglamentos parlamentarios entre aquellas normas cuya infracción puede acarrear la inconstitucionalidad de la Ley, no es dudoso que, tanto por la invulnerabilidad de tales reglas de procedimiento frente a la acción del legislador como, sobre todo, por el carácter instrumental que esas reglas tienen respecto de uno de los valores superiores de nuestro ordenamiento, el del pluralismo político (art. 1.1 CE), la inobservancia de los preceptos que regulan el procedimiento legislativo podría viciar de inconstitucionalidad la ley cuando esa inobservancia altera de

modo sustancial el proceso de formación de voluntad en el seno de las Cámaras.»

L'altre aspecte que volem remarcar és la solució que dona la sentència a un supòsit en què la nul·litat parcial d'un precepte pot portar a dues solucions alternatives. Efectivament, quan la nul·litat es refereix a una clàusula restrictiva, l'eliminació d'aquesta porta a donar un àmbit més gran al supòsit de fet previst pel legislador. El tribunal podia optar entre acceptar aquesta ampliació o, contràriament, considerar que la nul·litat de la clàusula restrictiva havia de portar a l'eliminació de tot el precepte. Aquest segon és el camí seguit en aquesta sentència en relació amb l'atorgament de serveis especials als càrrecs dels sindicats «més representatius». Considerant que la distinció entre sindicats afecta el principi d'igualtat, el tribunal dona la següent solució:

«Sentada, pues, su inconstitucionalidad, bastaría con declararlo así con la concreta anulación del inciso final del precepto, eliminándose de la norma esa distinción, pero ello tendría la consecuencia de extender el privilegio a organizaciones a las que el legislador no quiso otorgárselo. Dado que, como antes se ha indicado, los privilegios han de merecer siempre una interpretación restrictiva, forzoso es concluir que, en el caso, la simple y sola anulación del inciso final («en las Organizaciones Sindicales más representativas») equivaldría a una ampliación del ámbito de la norma excepcional carente de sentido. Cumple, pues, declarar la inconstitucionalidad y consiguiendo nulidad de todo el apartado 1) del núm. 2 del art. 29.»

J.F.

Sentència 106/1987, de 25 de juny. Conflicte de competències 284/1984. Quota de pantalla i llicències de doblatge.

Ponent:

Miguel Rodríguez-Piñeiro Bravo-Ferrer

En la matèria de cinematografia, com en tantes d'altres, són diversos els títols competencials que hi incideixen. Per determinar qui és el titular de la competència cal esbrinar cas per cas quin és el criteri competencial prevalent. En relació amb el Reial Decret 3.304/1983, de 28 de desembre, sobre protecció a la cinematografia espanyola, el Consell Executiu de la Generalitat suscità conflicte de competències pertocant a diversos presumptes.

La solució donada al conflicte depèn del títol competencial prevalent en cada un dels preceptes objectes de controvèrsia. Pel Tribunal Constitucional la declaració d'una pel·lícula com d'«especial interès cinematogràfic» amb conseqüències sobre el règim de quota de pantalla:

«... sacrifica un interès econòmic productiu en favor de un particular interès cultural, el cinematogràfic, pues son los valores cinematográficos, como manifestación artística y espectáculo, los únicos que aquí se toman en consideración.

«El título competencial a tomar en cuenta, en consecuencia, es el de cultura...»

Idèntic és el criteri del Tribunal pel que fa a la qualificació de pel·lícules com «especialment adequades per a la infància» amb efectes també sobre la quota de pantalla:

«La competencia objeto de conflicto, reconocida en el art. 19, no se refiere a normas restrictivas y de policía, sino al estímulo de la exhibición e indirectamente de la producción de películas idóneas para los niños, fomentando así específicamente la cultura para la infancia.»

Si el títol competencial és el de cultura, entra en joc l'autèntica concurrència del 149. 2 CE. I, per tant, el Tribunal declara que, si bé l'Estat és competent per a fer les qualificacions esmentades amb abast per tot el territori nacional, aquesta competència no és exclouent de les que té la Generalitat per a fer la mateixa qualificació referida al seu àmbit territorial.

L'adopció del criteri de la prevalença de l'element cultural té també conseqüències amb relació al punt de connexió de la competència i al seu àmbit territorial:

«En relación con el alcance territorial del ejercicio de las competencias, puesto que lo que protege, sobre todo, es la exhibición de películas de especial interés, el punto de conexión a tomar en cuenta debe ser el del momento de la exhibición, atribuyéndose así competencia a la Comunidad autónoma en relación con los locales cinematográficos dentro de Cataluña, respecto de cuya exhibición puede valorar su propio interés cultural, y ello al margen o con independencia del lugar donde la película se haya producido o donde radique la empresa productora. Al ser un problema relacionado con la exhibición, debe estimarse que la competencia de la Generalidad de Cataluña limita sus efectos al territorio de la Comunidad autónoma.»

La competència de la Generalitat es limita al territori de Catalunya, però abasta tots els films que s'hi exhibeixin amb independència del lloc de producció. La Generalitat, en formular el conflicte, havia reclamat només la competència respecte als films produïts per empreses radicades a Catalunya, però amb efectes sobre tot el territori espanyol. La solució donada per la jurisdicció constitucional

s'aparta de les proposades tant per l'Estat com per la Generalitat i és una mostra del seu caràcter de jurisdicció objectiva.

Pel que fa a les llicències de doblatge el títol competencial prevalent és el d'indústria:

«La concesión de la licencia de doblaje es así la ejecución de una medida de protección de la industria cinematográfica española como tal. Pues la imposición de cuotas de distribución tiene una finalidad económica, y ello aún a costa de los valores culturales y de espectáculo de la cinematografía extranjera, cuyas posibilidades de exhibición se limitan con este tipo de medidas. Los aspectos económicos —incluso de comercio exterior por las posibilidades de exportación de nuestra producción cinematográfica— se entrecruzan e incluso predominan sobre los específicamente culturales, aunque las medidas tengan repercusión también en el ámbito cultural y de espectáculos, cuestión ésta de la que no hemos de ocuparnos en el presente conflicto.»

Si el títol competencial és el que es refereix a la indústria, el repartiment de les potestats atorgarà a la Generalitat les de caràcter executiu amb caràcter exclouent.

La normativa correspon de manera exclusiva i exclouent a l'Estat i l'execució de la normativa, amb les mateixes característiques, a la Generalitat. Contribueix a la decisió del Tribunal al caràcter reglat de la competència; altrament, podrien entrar en joc les bases i l'ordenació de la política econòmica general:

«Sin embargo, dado el carácter estrictamente reglado de la decisión, para la que no cabe margen alguno de discrecionalidad, no existe razón alguna para negar la actuación administrativa directa de carácter reglado de los órganos autonómicos, que tienen asignada la competencia ejecutiva en materia de industria, en este caso cinematográfica, sin que ello suponga un obstáculo para el funcionamiento y la viabilidad del sistema mismo de la cuota de distribución.»

El caràcter econòmic de la competència fa que canviï també el punt de connexió. Per a les llicències de doblatge no és el de l'exhibició, sinó el de la producció i distribució, de manera que la competència de la Generalitat se circumscriu a les empreses distribuïdores domiciliades a Catalunya.

J.F.

Sentència 166/1987, de 28 d'octubre. Conflicte de competències 377/1984. Habitatges de protecció oficial.

Ponent:

Miguel Rodríguez-Piñero y Bravo-Ferrer

En aquesta sentència, com en la 88/1987, de la qual donem referència en aquest mateix número, ens trobem amb una reclamació competencial efectuada per una Comunitat autònoma que, per no anar fins a l'arrel del problema, no pot ésser considerada pel Tribunal Constitucional. La Junta de Galícia va promoure el conflicte en relació amb el Reial De-

cret 3350/1983, de 21 de desembre, sobre condicions dels convenis d'encàrrec de construcció d'habitatges per l'Institut de Promoció Pública de l'Habitatge a societats estatals.

De fet, allò que pretenia la Junta de Galícia és el traspàs de les funcions de l'IPPV a Galícia, cosa que va ésser aconseguida abans que es dictés la sentència. Però amb independència d'aquest fet, en els termes en què estava plantejat el conflicte, la regulació dels convenis entre un

organisme autònom estatal i les societats estatals era una qüestió interna de l'Estat:

«... resulta evidente que la pretensión de la Junta de Galicia no se refiere propiamente a reclamar la competencia para regular las condiciones generales de los comercios del IPPV con sus sociedades estatales, sino más bien para sostener que las competencias de promoción de viviendas que lleva a cabo el IPPV

le corresponden dentro del territorio de Galicia, negando competencia al ente estatal al respecto. El Real Decreto objeto del conflicto se limita a regular la organización y el funcionamiento de unos servicios estatales y carece de virtualidad para producir por sí mismo invasión de competencia o despojo alguno, pues se trata de una norma con eficacia interna al aparato estatal.»

J.F.

Sentència 179/1987, de 12 de novembre. Conflicte de competències 406/1984.
Avals de Comunitats autònomes.

Ponent:

Luis López Guerra

El problema debatut en aquest conflicte de competències és el de la necessitat o no de l'autorització estatal de l'article 14.3 de la LOFCA en el supòsit d'avals o segons avals d'una Comunitat autònoma a tercers. Per l'Estat, el fet que els avals poden convertir la Comunitat autònoma en deutora, els fa apel·lacions al crèdit públic i, doncs, requereixen l'esmentada autorització. No és aquesta l'opinió del Tribunal Constitucional:

«No resulta atendible, frente a lo que mantiene el letrado del Estado, que, en virtud de las provisiones constitucionales citadas, esa autorización estatal deba entenderse referida a todos los supuestos en que las Comunidades autónomas puedan resultar deudoras en operaciones de crédito y, comprometiendo, siquiera sea indirectamente, fondos públicos, y ello a efectos de "integrar las consecuencias de tales operaciones en los niveles de endeudamiento público de que el Estado se hace responsable". Pues, si efectivamente, y como se vió, la Constitución prevé instrumentos específicos para la coordinación de las Haciendas estatal y autonómica, el respeto a los mandatos constitucionales exige que tales instrumentos se contengan

expresamente en la ley orgánica a que se refiere el art. 156 de la CE, siendo pues al legislador estatal a quien le corresponde ponderar la extensión de la intervención del Estado, y decidir las operaciones de las Comunidades autónomas sujetas a régimen de autorización, sin que quepa, pues, introducir límites a la autonomía financiera de las Comunidades autónomas que no resulten de la normativa dictada por el legislador en virtud de lo dispuesto en el mencionado artículo constitucional, ni, por ello, introducir exigencias de autorización a supuestos no contemplados por la ley orgánica allí previstas; esto es, en el caso presente, los incluidos en el art. 14.3 de la LOFCA.»

Conseqüentment, l'autorització estatal serà necessària si el que s'avala és una apel·lació al crèdit públic feta per un ens públic, però no en els segons avals a empreses privades. Però la situació pot canviar per decisió del legislador estatal:

«De todo lo anterior se desprende manifiestamente que las garantías o avales a que se refiere el Decreto impugnado no están sujetos, en cuanto tales, a la autorización estatal prevista en el art. 14.3 de la LOFCA, con independencia de que el Estado sea competente para dictar normas básicas relativas a esta materia.»

J.F.

Sentència 199/1987, de 16 de desembre. Recursos d'inconstitucionalitat 285 i 292/1985. Legitimació activa del Parlament de Catalunya i del Parlament basc (arts. 162.1.a) de la Constitució i 32.2 de la LOTC). Suspensió individual dels drets fonamentals (art. 55.2 de la Constitució)

Ponent:

Miguel Rodríguez-Piñero y Bravo-Ferrer

1. Recursos d'inconstitucionalitat interposats respectivament pel Parlament de Catalunya i pel Parlament basc davant la Llei Orgànica 9/1984, de 26 de desembre, contra l'actuació de bandes armades i elements terroristes i de desenvolupament de l'article 55.2 de la Constitució.

El Parlament de Catalunya planteja el recurs davant la totalitat de la llei orgànica i «molt especialment» contra els articles 2.3, 13.3, 15.1, 16, 17.2, 21 i 22 i preceptes connexos, perquè infringeixen els articles 55.2, 25.1, 24, 17.3, 53.1, 20 i 117 de la Constitució i els articles 31.2, 32 i 38 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. El Parlament basc circumscriu el recurs als articles 1, 5, 11, 13, 15, 16, 17, 19.3, 20, 21 i 22.1, perquè entén que depassen les previsions dels articles 14.1.b) i 34 de l'Estatut d'Autonomia del País Basc, així com el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics i el Conveni per a la Protecció dels Drets Humans i Llibertats Fonamentals.

Com a aspecte previ a les qüestions de fons es planteja el problema de la legitimació activa per a la interposició dels respectius recursos, en aquests casos acumulats, i que és negada per l'Advocat de l'Estat amb una interpretació molt restrictiva que no serà seguida pel Tribunal. Entén que la llei orgànica discutida presenta una gran afinitat amb la Llei Orgànica 11/1980, d'1 de desembre, i la problemàtica que aquesta presentava ja va ser resolta pel Tribunal Constitucional a la seva Sentència de 14 de juliol de 1981, on es va negar la legitimació del Parlament basc. Sosté, doncs, la falta de legi-

timació en l'excepció de cosa jutjada. Pel que fa a l'afectació a l'àmbit propi d'autonomia de l'article 32.2 de la LOTC, defensa el punt de vista següent: «*La posición de las Comunidades Autónomas respecto de la ley recurrida no refleja ni siquiera una previsible actuación normal de ejecución de la ley impugnada, y la relación de interferencia de la normativa del Estado respecto a la autonomía es mínima, por no decir nula, como se comprueba en el ejemplo de la disolución o suspensión de personas jurídicas, o en relación con la policía autónoma. La de la ley impugnada trata de una materia exclusivamente reservada al Estado, sin que las Comunidades Autónomas puedan asumir no ya facultades sino que ni incluso pueden orientar su autogobierno en razón de una política concreta acerca de ellas, representando el grado más intenso de reserva en las competencias estatales.*»

2. El Tribunal Constitucional desestima la petició de declaració d'inconstitucionalitat de la totalitat de la llei orgànica, perquè com a tal no viola l'article 55.2 de la Constitució, és a dir, el seu contingut no exhaurix el desenvolupament normatiu d'aquest precepte; aborda altres matèries referents a la regulació penal i processal de determinades figures delictives relacionades amb l'actuació de bandes armades o elements terroristes. Tampoc no atempta contra el principi d'igualtat, com pretenia el Parlament basc, en el sentit d'establir un «privilegi negatiu» per als supòsit que conté; en aquest sentit, el Tribunal argumenta des d'una lògica de defensa extraordinària de l'ordre constitucional i de l'Estat. D'altra banda, els òrgans judicials competents per al coneixement dels delictes tipificats a la llei orgànica —els Jutjats Centrals d'Instruc-

ció i l'Audiència Nacional—, constitueixen el jutge ordinari predeterminat per la llei (Fonament jurídic sisè), cosa que ha de ser compatible, com en tots els casos, amb les garanties judicials de la detenció. Així, doncs, es posa un èmfasi especial en la necessària intervenció judicial en la suspensió dels drets fonamentals afectats per l'aplicació de la llei orgànica, és a dir, els articles 17.2 i 18.2 i 3 de la Constitució.

El Tribunal entén que ha desaparegut l'objecte del recurs d'inconstitucionalitat sobre aquells preceptes de la llei orgànica que segons la seva disposició final segona tenien una vigència temporal de dos anys, o sigui, els articles 5, 19, 20 i 22. Estima parcialment el recurs en els extrems següents: a) l'article 1.1 paràgraf segon és inconstitucional en la mesura que estén l'aplicació dels articles 13-18 de la llei orgànica —mesures excepcionals de detenció, comunicació i escorcolls— als qui fessin apologia del terrorisme i d'activitats rebels. b) Inconstitucionalitat de l'article 13, incís final, que establia: «*No obstante, la detención preventiva podrá prolongarse el tiempo necesario para los fines investigadores, hasta un plazo máximo de otros siete días, siempre que tal propuesta se ponga en conocimiento del juez antes de que transcurran las setenta y dos horas de la detención. El juez, en el término de veinticuatro horas, denegará o autorizará la prolongación propuesta.*» c) Inconstitucionalitat de l'article 15.1 de la llei orgànica, «*a no ser que se interprete que la incomunicación por parte de la autoridad gubernativa ha de ser objeto de simultánea solicitud de confirmación al órgano judicial competente.*» d)

Inconstitucionalitat de l'article 21, en la seva integritat, referent a la clausura de mitjans de difusió, una vegada admesa la querrela presentada pel Ministeri Fiscal.

Pel que fa a la legitimació activa, el Tribunal realitza una vegada més una interpretació àmplia del terme «afectar el seu propi àmbit d'autonomia» de l'article

32.2 de la LOTC, per admetre-la, en el cas present, a les Assemblees de les Comunitats Autònomes catalana i basca. Per al Tribunal, «*la legitimación de las Comunidades Autónomas para interponer el recurso de inconstitucionalidad no está al servicio de la reivindicación de una competencia violada, sino de la depuración del ordenamiento jurídico, y en este sentido, dicha legitimación se extiende a todos aquellos supuestos en que exista un punto de conexión material entre la ley estatal y el ámbito competencial autonómico, lo cual, a su vez, no puede ser interpretado restrictivamente tanto por el propio interés en la constitucionalidad que prima a la hora de habilitar la acción frente a las leyes estatales, como por el hecho de que el artículo 32.2 de la Ley Orgánica del Tribunal Constitucional contiene una precisión sobre el alcance de la legitimación para los recursos de inconstitucionalidad frente a las leyes estatales que establece el artículo 162.1 de la Constitución*» (Fonament jurídic primer). Així, l'afectació al propi àmbit d'autonomia s'ha d'interpretar al servei de la depuració objectiva de l'ordenament jurídic i en la mesura en què la norma estatal recorreguda regula una matèria sobre la qual la Comunitat Autònoma disposa de competències pròpies, encara que diferents de les de l'Estat. S'al·ludeix, per consegüent, la reiterada doctrina sobre aquest extrem: STC 84/1982, de 23 de desembre; STC 63/1986, de 21 de maig; STC 99/1986, d'11 de juliol; STC 26/1987, de 27 de febrer; STC 74/1987, de 25 de maig. En el cas present, els «punts de connexió» entre el que disposa la llei orgànica recorreguda i alguna de les matèries compreses «en el camp d'actuació autonòmica» de Catalunya i el País Basc, dels quals es pot derivar un interès específic dels seus Parlaments, serien com a mínim els següents: a) Policia. Configurada en els respectius Estatuts d'Autonomia —policia autonòmica— i concebuda per la Llei Orgànica

2/1986, de 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat com a col·laboradora de l'estatal, quan exerceixin funcions de policia judicial, i totes juntes actuant des del principi de «cooperació recíproca» i «coordinació», entre altres aspectes en la prevenció del terrorisme. *b)* Organització de les institucions d'autogovern i de la funció pública de Catalunya i Euskadi, atès que l'article 22 de la llei orgànica recorreguda estableix la suspensió automàtica en l'exercici de la funció o càrrec públic de qualsevol persona per un delictes que la llei que ens ocupa comprèn.

3. La sentència, com la mateixa llei, se situa en un terreny difícil, com és el conjuinar les garanties dels drets fonamentals dins d'un Estat de Dret i l'eficàcia policíaca. La sentència remarca la necessària intervenció judicial i dóna a entendre que aquesta hauria de ser, en la mesura del possible, prèvia i com a mínim paral·lela a l'actuació policíaca, per respondre a les exigències de l'article 55.2 de la Constitució. D'altra banda, i sense entrar en el fet que la voluntat del constituent va ser que «podrà» existir una llei com la present, la qual cosa ens adverteix del caràcter contingent i no imprescindible o permanent que aquesta té, cal deixar constància que es manté una amplitud de supòsits que no responen literalment al que preveu l'article 55.2, que parla de «bandes armades i elements terroristes». El Tribunal Constitucional determina que l'apologia d'aquestes activitats no s'ha de considerar en funció del que preveu la Constitució en aquest precepte, però sí que manté la conformitat pel que fa a les activitats rebels, cosa que accentua i fa que, tot i la depuració realitzada pel Tribunal, puguem observar una lògica de defensa extraordinària de l'Estat, ja que s'amplia realment l'àmbit de l'article 55.2 de la Constitució amb el manteniment d'aquest aspecte dins de la llei orgànica que ens ocupa.

Cal deixar constància també que, respecte als preceptes de la llei orgànica específicament impugnats pel Parlament de Catalunya, el Dictamen del Consell Consultiu de la Generalitat de Catalunya no recollia la referència a l'article 21 —declarat després pel Tribunal Constitucional inconstitucional en la seva integritat— i que aquest extrem va ser objecte d'un vot particular del conseller Francesc de Carreras. (*Cfr.* Dictamen 86, de 8 de febrer de 1985.) La inclusió de l'article 21 entre els articles impugnats va ser adoptada després de la sessió plenària del 26 de març de 1985 i de la presentació d'un escrit per part de tres grups parlamentaris proposant-la. La junta de portaveus, en sessió celebrada el 29 de març de 1985, va acordar la inclusió de l'article 21 entre els articles especialment impugnats.

Per acabar, i pel que fa a la legitimació activa del Parlament de Catalunya, des del que diposa l'article 32.2 de la LOTC, el Tribunal s'alinea amb l'òptica mantinguda en el Dictamen del Consell de la Generalitat, ja citat, quan afirma que «no es solamente desde el punto de vista competencial que la Generalidad de Cataluña está legitimada para interponer recurso de inconstitucionalidad respecto a la ley dictaminada, sino que consideramos que esta legitimación resulta de que la citada norma puede afectar derechos fundamentales reconocidos en la sección primera del Capítulo segundo del Título primero de la Constitución. Estos derechos que desarrollan el principio de libertad —inherente al Estado social y democrático de Derecho— constituyen valores superiores de nuestro ordenamiento jurídico. La Generalitat es poder público, integrante del Estado-plural que configura el ordenamiento constitucional. La Generalitat está legitimada como poder público para interponer el recurso de inconstitucionalidad, puesto que es incuestionable que corresponde a su ámbito de autonomía la defensa de los valores superiores del orden constitucional» (pp. 12 i 13).

J.L.P.F.

1.3.2. PROCESSOS DAVANT EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

Xavier Bonet i Frigola

Setembre

Conflicte positiu de competència 1167/1987, promogut per la Junta de Castella i Lleó, en relació amb la Resolució de 27 de maig de 1987, del Ministeri d'Economia i Hisenda, per la qual s'apravà la modificació de l'article 5 dels Estatuts de la «Caja Rural Provincial» de Palència, Societat Cooperativa de Crèdit Limitada (BOE 19-9-1987)

Plantejament de la qüestió d'inconstitucionalitat 1046/1987, promoguda per la Secció Primera del Contenciós-Administratiu de l'Audiència Nacional, per suposada inconstitucionalitat de l'article 16.1 «in fine» de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les Administracions Públiques per poder infringir l'article 140 de la Constitució (BOE 19-9-1987)

Plantejament de la qüestió d'inconstitucionalitat 1137/1987, promoguda per la Secció Tercera del Contenciós-Administratiu de l'Audiència Territorial de Madrid, per suposada inconstitucionalitat de l'article 26.3 de la Llei de l'Assemblea de Madrid 4/1984, de 10 de febrer, sobre mesures de disciplina urbanística, per poder infringir l'article 140 de la Constitució (BOE 19-9-1987)

Conflicte positiu de competència 1187/1987, plantejat pel Consell de Govern del Principat d'Astúries, en relació amb els articles 1.1 i 2.1. b) del Reial Decret 650/1987, de 8 de maig, pel qual es defineixen els àmbits territorials dels Organismes de Conca i dels Plans Hidrològics (BOE 26-9-1987)

Plantejament de la qüestió d'inconstitucionalitat 1071/1987, promoguda per la Magistratura de Treball n.º 2 de Jaén, per suposada inconstitucionalitat de la disposició transitòria 1.ª, en relació amb l'article 10 de la Llei 52/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les Administracions Públiques, per poder infringir l'article 33 de la Constitució (BOE 26-9-1987).

Recurs d'inconstitucionalitat 1190/1987, promogut pel Parlament Basc contra la totalitat de la Llei 8/1987, de 8 de juny, de Regulació de Plans i Fons de Pensions i, subsidiàriament, contra els articles 5.1. b); 11, 1.3.5; 16, 1.2.5; 19, 4.5.6.7.8.9; 20, 1.2; 24; 25 i 26 de la mateixa Llei (BOE 26-9-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1188/1987, plantejat pel President del Govern contra els articles 2.2, 4, 5; incís final de l'article 7.1; 27 i 28 de la Llei del Parlament de Catalunya 9/1987, de

25 de maig, de Successió Intestada (BOE 26-9-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1181/1987, promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, contra determinats preceptes de la Llei 8/1987, de 8 de juny, de regulació dels Plans i Fons de Pensions (BOE 26-9-1987)

Octubre

Recurs d'inconstitucionalitat 1191/1987, promogut pel President del Govern contra els articles 2.1; 10; 11; 12; 13; 14; 42.6; 53. b) i c); 54. e) i i); i disposicions transitòries 4.ª i 6.ª, de la Llei del Parlament de Catalunya 12/1987, de 25 de maig, sobre regulació del transport de viatgers per carretera mitjançant vehicles a motor (BOE 1-10-1987)

Conflicte positiu de competència 1208/1987, promogut pel Govern Basc davant el Govern de la Nació, en relació als articles 1.1; 8; 2.1. c); 2.8; 3 a 14 i disposició transitòria 1.ª del Reial Decret 650/1987, de 8 de maig, pel qual es defineixen els àmbits territorials dels Organismes de Conca i dels Plans Hidrològics (BOE 6-10-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1200/1987, promogut pel Parlament Basc contra els articles 20.4; 24; 25.1 i 2; 27.5 i 6; 31.3; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38; 41 d); 42.1, 2 i 3; 43; disposició transitòria 5.ª i disposició final de la Llei 9/1987, de 12 de juny; d'Òrgans de Representació, Determinació de les Condicions de Treball i Participació del personal al servei de les Administracions Públiques (BOE 6-10-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1205/1987, promogut pel Parlament de Navarra

contra els articles 5; 20.4; 22; 24; 25; 27.5 i 6; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38; 41. d); 42; 43; disposició transitòria 5.ª i disposició final de la Llei 9/1987, de 12 de juny, d'Òrgans de Representació, Determinació de les Condicions de Treball i Participació del personal al servei de les Administracions Públiques (BOE 6-10-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1077/1987, promogut per 56 diputats contra els articles 1; 2; 3; 4.2; 4.3; 21.3; 29; 31.3; 33.5; 35.4; 35.5; 42 i concordants, 45.1; 51 a 54; 70.5 i disposicions transitòries 3.ª, 4.ª, 5.ª i 6.ª de la Llei del Parlament de Canàries 10/1987, de 5 de maig, d'Aigües (BOE 14-10-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1160/1987, promogut per 56 diputats contra els articles 1; 2; 3; 4; 5; 6 a 9 i 10.2 i concordants de la Llei 3/1987, de 23 d'abril, de l'Assemblea de Múrcia, de Protecció i Harmonització d'Usos del Mar Menor (BOE 14-10-1987)

Conflicte positiu de competència 1260/1987, promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, en relació amb l'article 3 del Reial Decret 877/1987, de 3 de juliol, pel qual s'aprova el nou Reglament de Màquines escurabutxaques (BOE 22-10-1987)

Conflicte positiu de competència 1256/1987, promogut pel Govern en relació amb la disposició transitòria del Decret del Govern de Canàries 38/1987, de 7 d'abril, pel qual es modifica el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell Consultiu de Canàries (BOE 22-10-1987)

Novembre

Conflicte positiu de competència 1324/1987, plantejat pel Consell Exe-

curtiu de la Generalitat de Catalunya en relació amb el Reial Decret 664/1987, de 15 d'abril, pel qual es declara d'utilitat pública l'ampliació de la xarxa d'oleoductes a instal·lar i explotar per la «Compañía Arrendataria del Monopolio de Petróleos, Sociedad Anónima» (CAMPESA), pel que fa referència a la inclusió del tram Tarragona-Barcelona-Girona (BOE 7-11-1987)

Conflicte positiu de competència 1325/1987, promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya en relació amb la Resolució de 21 de maig de 1987 de la Direcció General d'Assegurances del Ministeri d'Economia i Hisenda per la qual es denega la remissió a la Generalitat de Catalunya de la documentació presentada en aquell centre directiu per l'Aggrupació Mútua del Comerç i de la Indústria per a la seva inscripció en el Registre Especial de Mutualitats de Previsió Social (BOE 7-11-1987)

Plantejament de la qüestió d'inconstitucionalitat 1288/1987, promoguda per la Sala 3.ª del Contenciós-Administratiu de l'Audiència Territorial de Madrid per suposada inconstitucionalitat de l'article 26.3 de la Llei 4/1984, de 10 de febrer, de l'Assemblea de Madrid, sobre Mesures de Disciplina Urbanística, per oposició a l'article 140 de la Constitució (BOE 7-11-1987)

Conflicte positiu de competència 1319/1987, promogut pel Govern Basc en relació amb la Resolució de la Direcció General de Treball del Ministeri de Treball i Seguretat Social, de 5 de juny de 1987, d'atribució de resultats electorals corresponents a les eleccions als òrgans de representació dels treballadors de l'empresa, cele-

brades en el període comprès entre l'1 d'octubre i el 31 de desembre de 1986 (BOE 9-11-1987)

Conflicte positiu de competència 1329/1987, promogut pel Govern de la Nació en relació amb l'Ordre de 24 de juny de 1987, del Departament d'Agricultura i Pesca del Govern Basc, sobre aplicació en la Comunitat de la prima especial en favor dels productors de carn de boví (BOE 14-11-1987)

Conflicte positiu de competència 1389/1987, plantejat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya en relació amb els articles 2.1, 2, 3 i 4; 23; 24.2 i 3; 25; 29 i 41.1 del Reial Decret 808/1987, de 19 de juny, pel qual s'estableix un sistema d'ajudes per a la millora de l'eficàcia de les estructures agràries (BOE 20-11-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1367/1987, promogut pel President del Govern contra els articles, 35.2 i 38.1 i 2 de la Llei del Parlament de Catalunya 17/1987, de 17 de juliol, reguladora de l'Administració hidràulica de Catalunya (BOE 20-11-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1391/1987, promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya contra els articles 2; 3.1. b) i d); 5; 13; 14.1 i 2; 16.1 i 20 de la Llei Orgànica 5/1987, de 30 de juliol, de delegació de facultats de l'Estat en les Comunitats Autònomes en relació amb els transports per carretera i per cable (BOE 20-11-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1393/1987, promogut pel Parlament de Catalunya contra els articles 2; 3.3 i 13 de la Llei Orgànica 5/1987, de 30 de juliol, de

delegació de facultats de l'Estat en les Comunitats Autònomes en relació amb els transports per carretera i per cable (BOE 20-11-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1390/1987, promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya contra la totalitat de la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'Ordenació dels Transports Terrestres i, subsidiàriament, contra determinats preceptes de la mateixa (BOE 21-11-1987)

Recurs d'inconstitucionalitat 1392/1987, promogut pel Parlament de Catalunya contra determinats preceptes de la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'Ordenació dels Transports Terrestres (BOE 21-11-1987)

Desembre

Conflicte positiu de competència 1459/1987, plantejat pel Govern de València, en relació amb l'article 3 del Reial Decret 877/1987, de 3 de juliol, del Reglament de Màquines escuraburxaques, i concordants articles 2; 4; 5; 6; 7 a 21; 29; 30 i 35 del mateix Reial Decret (BOE 4-12-1987)

Conflicte positiu de competència 1469/1987, plantejat pel Govern Basc, en relació amb el Reial Decret 872/1987, de 12 de juny, pel qual s'estableixen normes complementàries d'ordenació respecte de la reconversió i modernització de vaixells que suposin un augment del registre de tonatge brut (BOE 4-12-1987)

Conflicte positiu de competència 1516/1987, promogut per la Junta de Galícia davant el Govern de la Nació en relació amb l'Ordre de 9 de juny de 1987 del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme per la qual es dona nova

definició a les aigües del port de Villargarcía de Arosa (BOE 22-12-1987)

Conflicte positiu de competència 1519/1987, plantejat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya en relació amb l'apartat 4 de la disposició 15 de l'Ordre del Ministeri d'Economia i Hisenda de 4 d'agost de 1987, per la qual es desenvolupa el Reial Decret 2094/1986, sobre dipòsits duaners i règim de dipòsit duaner (BOE 22-12-1987)

Conflicte positiu de competència 1520/1987, promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya en relació amb l'Ordre de 31 de juliol de 1987, del Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, reguladora de les Agències de Transports de mercaderies (BOE 22-12-1987)

Conflicte positiu de competència 1523/1987, plantejat pel Govern, en relació amb els articles 3.3 paràgrafs 1; 7.1; 7.3 i 4; 11.3 i 15.4 del Decret 304/1987, de 6 d'octubre, del Govern Basc, d'òrgans de representació, regulació del procés electoral, determinació de les condicions de treball i participació del personal al servei de les Administracions Públiques de la Comunitat Autònoma del País Basc (BOE 23-12-1987)

Conflicte positiu de competència 1595/1987, promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya en relació amb els apartats 6 últim paràgraf i 8 de la Resolució de 24 de juliol de 1987, de la Direcció General de la Producció Agrària del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació per la qual es dicten normes sobre ajudes a la utilització de llavors controlades oficialment (BOE 23-12-1987)